

Kongre turizmde hedef ilk 10

İstanbul, 2021'de fiziki toplantılar kategorisinde 1.234 şehir içinde bir önceki yıla göre 32 sıra birden ilerleyerek 12. sıraya yükseldi. İstanbul'un, 2023-24 yıllarında kongre turizmi kentleri içindeki hedefi ilk 10.

Müge Biber ■ 18'de

Boğazlar'dan geçecek petrole sigorta hazırlığı

Türkiye, İstanbul ve Çanakkale Boğazı'ndan geçecek ham petrol taşıyan gemilerden 1 Aralık'tan sonra sigorta teyit mektubu isteyecek. Şeref Kılıç ■ 5'te

Bakan Muş'tan 'hayırlı olsun' ziyareti

■ Siyaset ve iş dünyası ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, İstanbul Ticaret Odası'nda yeniden Başkanlığa seçilen Şekib Avdagiç ve yönetimine 'hayırlı olsun' ziyaretleri gerçekleştirdi. İTO yönetimini ilk ziyaret edenler arasında Ticaret Bakanı Mehmet Muş da yer aldı. Ziyaretlerde ortak mesaj, "İstanbul iş dünyasına çözümler üretmek için birlikte çalışmayı sürdüreceğiz" oldu. ■ 7'de

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."

H. Odaş

www.itohaber.com

İSTANBUL TİCARET

25 KASIM 2022 YIL: 64 SAYI: 3236

ISSN 1300-3666

■ İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI ■

Efsane satışlar ekstra maliyete DÖNMESİN!

Stokları eritmek ve yılsonu ciro hedeflerini tutturmak amacıyla kasım aylarında gerçekleşen 'efsane satış kampanyaları', dikkatsizlik ve plansızlıklarla ekstra maliyet yüküne dönüşme riski taşıyor.

KOBİ'LERE ÖNEMLİ YÜK

Dünyada e-ticaret hacmi 5.5 trilyon dolar olarak hesaplanıyor. e-ticarete konu olan ürünlerin iadesinden kaynaklanan maliyet ise 642 milyar dolar. Türkiye'de 2021'de 361 milyar TL'lik e-ticaret yapıldı. Bu ticarete iade edilen ürünlerin maliyeti de 6.4 milyon TL oldu. İade maliyetleri KOBİ'ler için önemli bir yük oluşturuyor.

İADE YÖNETİM POLİTİKASI

Dünyada yüzde 35'leri bulan iade oranları, Türkiye'de ise yüzde 25'ler seviyesinde. Uzmanlar, markaların ve KOBİ'lerin iade maliyetlerini yönetmeye yönelik politikalar oluşturmasını öneriyor. Böylelikle ekstra maliyetin önlenebileceği, iyi bir iade yönetimiyle tüketicinin güveninin ve marka sadakatinin artırılacağını belirtiyorlar.

■ 10'da

Banış CABACI

Uzmanlara göre iadeleri azaltacak bazı adımlar:

● **Doğru görsel:** Öncelikle görselinizde görüldüğü gibi bir ürün gönderin.

● **Doğru ürün:** Yanlış veya eksik ürün göndermeyin.

● **İade politikası:** Nasıl hareket edileceğini önceden belirleyin.

● **Tersine lojistik:** Reverse (tersine) lojistik sistemler de kurarak hızlı iade yönetimi uygulayın.

● **Hızlı hareket:** Para

veya ürün iadesi durumunda hızlı hareket ile marka itibarını koruyup tüketici güven ve sadakatini artırın.

Asırları aşan balık nostaljisi

Balık tutmayı bir ritüel haline getirenler için yazın güneşi de kışın karı da fark etmiyor. İstanbulluların asırlardır değişmeyen balık tutma kültürünün nostaljisi.

Sümevra Yarış Topal ■ 19'da

Sahne XL 27 Aralık'ta

BTM'nin en büyük sahne etkinliği olan Sahne XL, 27 Aralık Salı günü saat 16.00'da BTM Fulya Yerleşkesi'nde gerçekleştirilecek. ■ 2'de

Trafik kazalarını azaltan yerli sistemler

Teknopark İstanbul'da yerleşik a2 Teknoloji; trafik kazalarını azaltıp, hayat kurtaran yazılımlar ve ileri teknoloji yerli ürünler geliştiriyor.

Soyhan Alpaslan ■ 16'da

EYT ile nitelikli işgücünü kaybetmeyelim!

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, katıldığı Bloomberg HT yayınında İTO üyeleri arasında EYT'lilerin yüzde 23-25 civarında olduğu bilgisini paylaştı. Avdagiç, tüm

EYT'lilerin emekli olması halinde nitelikli ve genç işgücü kaybı olacağını, ayrıca işverenin ciddi bir kıdem tazminatı yükümlülüğü ile karşı karşıya kalacağını belirtti. ■ 6'da

Kırtasiyeciler de İTO ile dünyaya açılıyor

Kağıt, kırtasiye ve ofis malzemeleri, Dubai'de düzenlenen Paperworld Middle East Fuarı'nda vitrine çıktı. İTO'nun milli katılım

organizasyonu fuara 37 firma katıldı. Türkiye, fuarda katılımı sayısı ve metrekare olarak en büyük katılım sağlayan ülke oldu. ■ 15'te

Mevzuatta bu hafta

✓ Otomobilde ÖTV matrah limiti arttı ■ 3

✓ Yeniden değerlendirme oranı belli oldu ■ 3

✓ Deprem bölgesinde vergilere erteleme ■ 3

✓ EYT formülü tamam sıra finansmanda ■ 6

Bilimsel yayınlardaki kalitesi 5 kat arttı

İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde bu yılın ilk 10 ayında Web of Science Q1 seviyesinde 50 yayın üretildi. Web of Science Q2 ve Scopus Q1 ve Q2 kalitesindeki yayınlar da beş katın üzerinde arttı. ■ 14

Teknoloji girişimcilerinden startaplara destek

Teknoloji girişimcisi olarak 25 yıldır çalışan Bülent Subaşı, BTM'nin Yatırımcı Hızlandırma Platformu Programı'ndan gelen maille haberdar oldu. Subaşı, startaplara daha yakın çalışıp, ekosistemin içerisinde yer almak istiyor.

TUĞÇE ÖZKUŞ

TEKNOLOJİ girişimcisi Bülent Subaşı, patent ve marka sahibi olarak Teknopark İstanbul'da KOSGEB destekli Ar-Ge ve Ür-Ge projeleri geliştiriyor. 25 yıldır teknoloji girişimcisi olarak sektörde yer alan Subaşı, BTM'den gelen bir e-posta ile Yatırımcı Hızlandırma Programı'ndan haberdar oldu. Kitlesel fonlama platformlarını takip ederek yatırımcı kimliğiyle ekosisteme destek olmayı amaçlayan Subaşı, Yatırımcı Hızlandırma Platformu Programı ile startaplara daha yakın ilişkiler kurmak ve ekosistemin bizzat içerisinde yer almak istiyor.

FONLAR YETERSİZ

Türkiye'de kitlesel fonlama ve devlet desteklerinin dünyadaki girişimcilik ekosistemine göre tabana yayılmadığını ifade eden Subaşı, fon miktarlarının yetersiz olması sebebiyle çok az sayıda girişimcinin ekosistem içinde fonlanabildiğine dikkati çekti. Bu yetersizliklerin çok sayıda girişimi başlangıç aşamasında olumsuz etkilediğini söyleyen Subaşı, "Girişimler ticarileşme ve ürün oluşturma aşamasına gelmeden maalesef sonlanabiliyor. Ülke ekonomimize ve cari açığımıza büyük destek olabilecek girişimcilik ekosisteminin yeniden yapılanması,

okullarda buna göre eğitim müfredatının düzenlenmesi ve yüksek bütçeli fonların girişimlere destek olması yönünde çalışmalar yapılmasının ülke ekonomisine olumlu yansıtacağını düşünüyorum" dedi.

Henüz bir yatırım yapmadığını, ancak teknoparklarda bulunan teknoloji girişimleri ile kitlesel fonlama süreçlerinde olan teknoloji girişimlerini yakından takip ettiğini söyleyen Bülent Subaşı, uzmanı olduğu IoT (nesnelerin interneti), dijital dönüşüm, yapay zeka, sağlık bilimi ve dijital pazarlama sektörlerinin yatırım anlamında ilgisini çektiğini belirtti.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM KAÇINILMAZ

Günümüzde geleneksel üretim ve hizmet sektörlerinde, iş insanlarının faaliyet gösterdikleri sektörlerde mevcut işlerini teknoloji ve dijitalleşmeyle iyileştirme, değiştirme ve dönüştürme zorunluluğunun doğduğuna işaret eden Subaşı, konuyla ilgili şunları söyledi: "Teknoloji temelli yeni nesil şirketler ciddi anlamda geleneksel şirketleri tehdit ediyor. Dijital platformlar eski ekonomi şirketlerini yerlerinden ediyor. Geleneksel yatırımcı ve iş insanları için teknoloji girişimlerine yatırım yapmak, bulundukları sektördeki dijitalleşmeyle

iyileştirme, değiştirme ve dönüştürme zorunluluğu düşünüldüğünde kaçınılmazdır."

YATIRIMCILAR BASKIN OLMALI

Türkiye girişimcilik ekosisteminin potansiyelinin çok yüksek olmakla ve hızla gelişmeyle birlikte, hâlâ çok erken aşamalarda olduğunun altını çizen Subaşı, Türkiye'de ekosistem açısından gelişmesi gereken en temel noktanın doğru kültürü oluşturabilmek olduğuna işaret etti. Girişimcilik kültürünü doğru oluşturabilmek için kendi şirketlerini kurup, büyüten girişimcilerin şirketlerini 'exit' edip (satıp), daha büyük projelere başlamaları ya da kendi yatırımlarını gerçekleştirmeleri gerektiğini söyleyen Subaşı, "Girişimcilik süreçlerini tecrübe etmiş, sıfırdan kurdukları şirketleri büyümüş insanların yatırımcı olarak baskın olduğu bir ekosisteme ihtiyaç var" dedi.

Subaşı, şöyle devam etti: "Şu anda Türk girişimcilik ekosistemi fikre değer vermekten, kurucu takıma odaklanıp, bu cevherleri geliştirmeye çalışmaktan ziyade tüm odak genellikle yatırımcıda oluyor. Girişimcilikte önemli nokta, bir şeyler üretenleri, toplum için fayda sağlamaya çalışanları, problem çözmeye odaklananları bulup, onları desteklemek olmalı."

Girişimciler enerjilerini akıllıca yönetmeli

Bülent Subaşı, girişimcilere şu tavsiyelerde bulundu: "İşinizi sevip inanın, vazgeçmeyin. Doğru hedefler belirleyip bu hedefleri takip edin. Hedef kitleyi iyi anlayarak, ürünlerinizi sürekli iyileştirin. Bunların yanı sıra risk alın. Kendiniz ve sevdikleriniz için de zaman ayırın. Daima öğrenmeye devam edin ve enerjinizi akıllıca yönetin." Subaşı, iş insanlarının da

Yatırımcı Hızlandırma Platformu Programı'na katılmaları gerektiğini vurguladı. Subaşı, dünyada gelişen ve artık uzmanlık alanı olarak görülmesi gereken startup yatırımcılığında Yatırımcı Hızlandırma Platformu ve benzer programların, girişimlerin hızlı gelişimi ve küresel piyasalara açılması konularında destek sağlayacağını altını çizdi.

HANNOVER MESSE 2023

Hannover - Almanya
17 – 21 NİSAN 2023

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

SANAYİ SEKTÖRÜNÜN LİDERLERİ HANNOVER MESSE 2023'DE BULUŞUYOR!

HANNOVER MESSE

- Sanayi sektörünün buluşma noktası
- 2500'den fazla katılımcı
- 75.000 profesyonel ziyaretçi ve iş görüşmesi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında ve Türkiye milli iştirak kataloğunda firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli :12.400 TL/m²
Minimum stant alanı: 12 m²

140 YIL

Gökhan Çapkın / Elif Kara / Levent Çakar

Tel : 0212 455 61 16 / 0212 455 62 39 / 0212 455 62 33
GSM : 0533 959 30 57 / Faks: 0212 520 15 26
E-Posta : gokhan.capkın@ito.org.tr / levent.cakar@ito.org.tr / elif.kara@ito.org.tr
444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

BTM'DEN NOTLAR...

Clicksy yatırım aldı

BTM girişimlerinden fotoğraf baskı platformu Clicksy, fonbulucu.com üzerinden çıktığı kitle fonlama yatırım turunda yüzde 100 fonlandı! Akıllı algoritmasıyla kullanıcılara kolay ve hızlı bir fotoğraf baskı deneyimi yaşatan, hem uygulama hem de masaüstünde hizmet veren Clicksy, 675 yatırımcıdan 3 milyon 61 bin 347 TL fon toplayarak

kampanyayı başarıyla tamamladı. Clicksy kurucusu ve CEO'su Erdil Akın, 36 ay

sonunda 73 milyon TL ciro, 23 milyon TL brüt kâr elde etmeyi hedeflediklerini belirtti.

Sahne XL, 27 Aralık'ta

BTM'nin en büyük sahne etkinliği olan Sahne XL, 27 Aralık Salı günü saat 16.00'da BTM Fulya Yerleşkesi'nde gerçekleştirilecek. Projeleri geliştiren ve

6 aylık program sürecini başarıyla tamamlayarak Ön Kuluçka ve Kuluçka programlarından mezun olan girişimcilerin sunum yapacağı etkinlikte, ekosistemin öne çıkan

isimleri de konuk olacak. Girişimcilik ekosisteminin heyecan verici dünyasını deneyimlemek için kayıt olmayı unutmayın!

Detaylı bilgi ve kayıt için: www.btm.istanbul

SAHNE XL

#KESİŞİM

27 ARALIK | 2022 | SALI

KAYIT OLMAK İÇİN

www.sahnexl.com

btm
Bilgiyi
Ticarileştirme
Merkezi
Idea to Business

Çin menşeli dış lastik ithalatına soruşturma

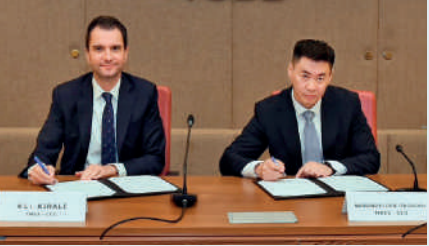
ÇİN menşeli 'ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri (kauçuktan yeni dış lastikler)' ithalatına yönelik yürürlükte bulunan dampainge karşı soruşturma açıldı. Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, Çin menşeli 'ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri (kauçuktan yeni dış lastikler)' ithalatına yönelik yürürlükte bulunan dampainge karşı kesin önleme ilişkin nihai gözden geçirme soruşturması yapılacak.

Polyester iplik ithalatına önlem

GÜNEY Kore ve Vietnam menşeli polyesterlerden iplik ithalatına yönelik dampainge karşı kesin önlem uygulanması kararlaştırıldı. Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, Güney Kore'den yapılan polyesterlerden iplik ithalatında firmalara göre değişmekle birlikte CIF bedelinin yüzde 8 ila 14.45'i aralığında, Vietnam'dan yapılan ithalatta ise tüm üretici ve ithalatçılar için CIF bedelinin yüzde 37.54'ü oranında dampainge karşı kesin önlem uygulanacak.

Moğolistan'la ürün ihtisas borsası mutabakatı

TÜRKİYE Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) Genel Müdürü Ali Kırallı ile Moğolistan Ürün İhtisas Borsası (MCE) Genel Müdürü Narandelger Orgodol, belirli alanlarda işbirliği sağlamak amacıyla mutabakat zaptı imzaladı. TSE'den yapılan açıklamaya göre, mutabakat zaptı TÜRİB ve MCE'deki tarım ürünlerine yönelik spot ve türev piyasaların işleyişi başta olmak üzere bilgi ve uzmanlık paylaşımı, seminer ve eğitim programları, küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi tarım sektörünü ilgilendiren uygulamaları ve mevzuata ilişkin karşılıklı bilgi alışverişini içeriyor.

QR KODLA BİZE BAĞLANIN

HER GÜN 250 YENİ ŞİRKETİN BİLGİLERİNİ ALIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor. Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları artık kolayca ulaşacak.

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için **QR kodu taramanız** ya da bilgisayarınızda https://www.ito.org.tr/documents/QR_CODE/2411.pdf adresini ziyaret etmeniz yeterli.

Otomobilde ÖTV matrah limiti arttı

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile binek otolar için oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarında değişikliğe gidildi.

OTOMOBİLLERDE yüzde 45 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 120 bin liradan 184 bin liraya, yüzde 50 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 150 bin liradan 220 bin liraya, yüzde 60 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 175 bin liradan 250 bin liraya, yüzde 70 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 200 bin liradan 280 bin liraya yükseltildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile binek otolar için oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarında değişikliğe gidildi.

Elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 50 kilovattı geçip, motor silindir hacmi 1600 cc'yi geçip 1800 cc'yi geçmeyen hibrit motorlu araçlarda da yüzde 45 ÖTV oranı için esas alınan ÖTV matrah eşiği, 130 bin liradan 228 bin liraya ve yüzde 50

ÖTV oranı için esas alınan ÖTV matrah eşiği 210 bin liradan 350 bin liraya yükseltildi.

İNDİRİM KAPSAMINA GİRMEYENLER

Motor silindir hacmi 1600 cc üstündeki konvansiyonel otomobillerin, neredeyse tamamı ithal olan otomobillerin matrahlarında herhangi bir değişikliğe gidilmedi.

Böylece maliye politikası değişikliğiyle yüksek fiyatlı ithal otomobillere olan talebin düşük ÖTV oranına tabi otomobillere yönelmesi, bu kapsamda daha az yüksek fiyatlı otomobil ithal edilmesi, yerli otomobil satışının artması, buna bağlı ithalatın miktarının azalması ve kompozisyonunun değişerek cari açığın azalmasına olumlu katkı vermesi hedefleniyor.

Yeniden değerlendirme oranı belli oldu

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, Resmi Gazete'de yayımlandı. Bu kapsamda, yeniden değerlendirme oranının 2022 yılı için yüzde 122.93 olarak belirlendiği kaydedildi.

Deprem bölgesinde vergilere erteleme

Hazine ve Maliye Bakanlığınca Düzce'de faaliyet gösteren mükelleflerin, kasım ayı sonuna kadar vermeleri gereken beyanname ve bildirimlerin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk edecek vergilerin ödeme sürelerinin 1 ay ertelendiği bildirildi.

Elektrikte üretim lisansı olana tedarik lisansı

RESMÎ Gazete'de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) kararıyla 2014 yılında EPDK tarafından alınan 4935-19 sayılı kararla uygulamaya konulan; elektrik üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin elektrik tedarik lisansı alamayacaklarına yönelik karar yürürlükten kaldırıldı.

Bu kapsamda, gerekli diğer şartların oluşması durumunda elektrik üretim lisansı sahibi tüzel kişiler, elektrik tedarik lisansı alabilecek.

EPDK'nın ilgili kararı kapsamında üretim lisansı sahibi kişiler, tedarik lisansı başvurusu yapmaları halinde, bu başvuru ön inceleme aşamasında reddediliyordu.

Bitkisel üretim destekleri açıklandı

Mazot ve gübre desteğinden yararlanmak isteyen çiftçiler, taleplerini 30 Aralık'a kadar yazılı olarak bildirecek. Üreticiye yapılacak destekleme ödemelerinin detayları da belli oldu.

TARIM ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan 'Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ', Resmi Gazete'de yayımlandı. Tebliğle, sağlanan desteklerin başvuru ve ödeme tarihlerinde de değişikliğe gidildi.

Buna göre, üretim yılı içinde Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) veya Örtüaltı Kayıt Sistemi'nde (ÖKS) kayıtlı olan ve desteklemelerden faydalanmak isteyen çiftçiler, hububat, baklagil ve dane mısır fark ödemesi desteği için 21 Temmuz 2022, yağlı tohumlu bitkiler fark ödemesi desteği için 30 Eylül 2022, yem bitkileri desteği için 1 Ocak 2022'den geçerli olmak üzere başvuruda bulunabilecek.

MAZOT VE GÜBRE DESTEĞİ

Çiftçilere, 2022 üretim yılı içinde tarımsal üretimde bulunulan ÇKS'de kayıtlı tarım arazisi büyüklüğü dikkate alınarak mazot ve gübre desteklemesi yapılacaktır. Hesaplanan mazot ve gübre desteği, çiftçilerin Ziraat Bankası'nda bulunan hesaplarına mazot ve gübre alımında kullanılmak üzere tanımlanacak, nakdi ödeme yapılmayacaktır.

Mazot ve gübre desteğinden yararlanmak isteyen çiftçiler, taleplerini 30 Aralık'a kadar yazılı olarak bildirecek.

Kuru tarımda dane zeytine dekar başına 575 kilogram, zeytinyağına 115 kilogram, sulu tarımda dane zeytine 850 kilogram, zeytinyağına 170 kilogram verim miktarına kadar destekleme ödemesi yapılacaktır.

ORGANİK VE İYİ TARIM

2016 üretim yılından başlamak üzere toplam 5 üretim yılı organik tarım veya iyi tarım uygulamaları destekleri ödemesinden faydalandırılan araziler, 2022 üretim yılında yetiştirilen ürünün bulunduğu kategoriye bakılmaksızın tebliğ ekinde belirtilen '3. Kategori' birim fiyatı üzerinden desteklenecek.

Ormandan tahsisli arazilerde desteklere konu ve tahsis amacına uygun ürünlerin üretilmesi halinde, bu ürünlerin yetiştirildiği araziler, 2022'de aynı kategori desteklerinden faydalandırılacak.

Birine mi ihtiyacınız var?

uyumsoft

Cari hesaplarınızı takip edecek,
Ödeme ve tahsilat bilgilerini kontrol edecek,
Müşteri ve tedarikçi bilgilerini takip edecek,
Rapor oluşturacak,
Teklif hazırlayıp gönderecek
birine mi ihtiyacınız var?

"ekoTicari" ile tüm bunları ve daha birçok işlemi tek bir yerden yönetin!

ekoTicari

www.ekoticari.com

Yusufeli'nden yılda 5 milyar TL katkı

TÜRKİYE'de işletmede olan 861 baraj bulunuyor. Bu barajlar, Türkiye'nin enerji üretim kapasitesinin yüzde 22'sini karşılıyor (33 bin megavatsaat). Geçtiğimiz haftalarda Artvin'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla açılan ve her biri 186 megavatluk 3 üniteden oluşan Yusufeli Barajı ile Hidroelektrik Santrali (HES), toplamda 558 megavat kurulu gücüyle yılda 1 milyar 888 milyon kilovatsaat enerji üretecek.

2 MİLYAR METREKÜP SU

Yusufeli, Türkiye'nin 1., dünyanın 5. en yüksek barajı unvanını da aldı. Ayrıca Artvin Yusufeli Barajı ve HES'in 7 yılda elde edeceği gelirle kendini finanse edecek. Üretilen

enerji ile ülke ekonomisine yıllık 5 milyar lira gelir sağlanması hedefleniyor. Rezervuarında 2 milyar 130 milyon metreküp su depolama hacmine sahip Yusufeli Barajı, Çoruh Nehri üzerinde kurulu Muratlı, Borçka, Deriner ve Artvin barajlarına hem su kaynağı olacak hem de nehrin getireceği rüsubatı önemli ölçüde tutarak taşkın riskini azaltacak.

275 METRE İLE BEŞİNCİ

DSİ 26. Bölge Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre, Çin'de bulunan 305 metre yüksekliğindeki Jinping-I, 292 metre yüksekliğindeki Xiaowan, 285,5 metre yüksekliğindeki Xiluodu ve İsviçre'deki 285 metre yüksekliğe sahip Grande Dixence barajından sonra Yusufeli Barajı, 275 metre ile dünyada en yüksek 5. baraj.

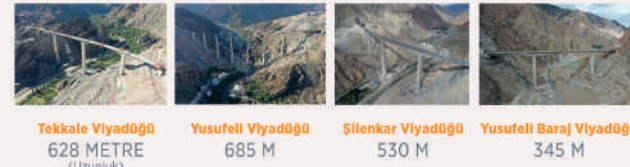
Türkiye'nin birinci, dünyanın beşinci en yüksek barajı Yusufeli Barajı ve Hidroelektrik Santrali'nin (HES), ülke ekonomisine yıllık 5 milyar lira gelir sağlaması hedefleniyor.

Yusufeli Barajı'nın özellikleri

- Yusufeli Barajı'nın enerji üretim kapasitesi, 2,5 milyon konutun ihtiyacını karşılayacak.
- Kurulu gücü 558 megavat olan bu barajda, yıllık 1 milyar 888 milyon kilovatsaat enerji üretilecek.
- Talvegden 220, temelden ise 275 metre yüksekliğe sahip barajın gövdesi, 100 katlı bir gökdelen yüksekliğine sahip. Eyfel Kulesi'nden 25 metre kısa olan baraj, devasa gövdesiyle yükseklik bakımından Türkiye'de birinci, dünyada 5'inci sırada yer alıyor.
- Barajın gövdesi, düşey ve yatay düzlemde kavisli şekilde tasarlandı. Bu çift eğrilikli tasarım sayesinde barajın arkasındaki milyonlarca metreküplük suyun basıncı yamaçlara aktarılıyor ve gövdenin mukavemeti artırılıyor. Bu tasarım aynı zamanda devasa gövdeye zarif bir görünüm de kazandırıyor.

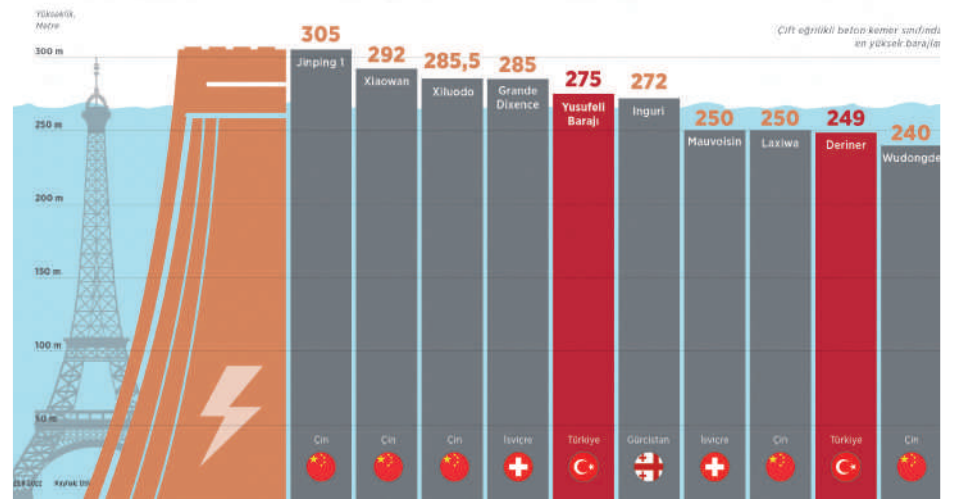
ÖZEL TASARIM KÖPRÜLER İNŞA EDİLDİ

Çoruh Nehri üzerine Muratlı, Borçka, Deriner ve Artvin barajlarından sonra inşa edilen 5. baraj olan Yusufeli Barajı ve HES, Artvin'in 70 kilometre güney batısında, Yusufeli'ne 8 kilometre uzaklıkta yer alıyor.

Dünyanın en yüksek barajları

Eyfel Kulesi'nden 25 metre kısa olan Yusufeli Barajı, devasa gövdesiyle yükseklik bakımından Türkiye'de 1., dünyada 5. sırada yer alıyor

Derleyen: Necmi Uysal necmi.uysal@ito.org.tr

Uluslararası emtia piyasaları

Güncel Haftalık Yıllık

ENERJİ

		Değişim %
Petrol (Brent, \$/Varil)	88.3	-5.3 10.8
Doğalgaz (Henry Hub, \$ /MMBtu)	7.01	15.5 46.8
Doğalgaz (Dutch TTF, EURO/MWh)	119.5	-3.7 27.3
Termal Kömür (\$/Ton, FOB, Newcastle)		
Avustralya, 6.000 KCal/kg)	347	1.8 121.0

METALLER

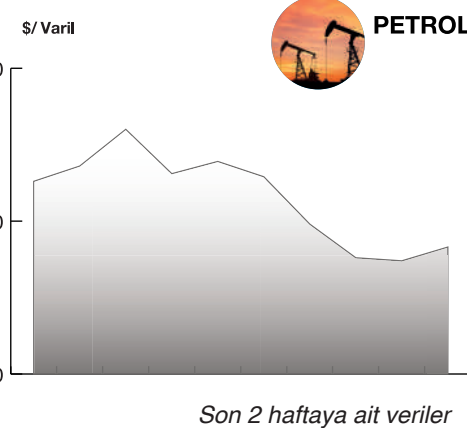
Altın (\$/Ons)	1.736	-2.1 -3.8
Gümüş (\$/Ons)	21.0	-2.7 -11.7
Platin (\$/Ons)	991	-2.5 -2.3
Bakır (\$/Ton)	7.993	-4.2 -17.8
Alüminyum (\$/Ton)	2.427	-0.3 -9.6
İnşaat Çeliği (Çin, \$/Ton)	525	-1.7 -18.9
Demir Cevheri (\$/Ton, CFR, Tianjin-Çin, %63.5)	97.0	0.0 4.9
Kurşun (\$/Ton)	2.094	-5.3 -6.4
Kalay (\$/Ton)	21.305	-10.5 -46.4
Çinko (\$/Ton)	2.904	-7.6 -11.4
Nikel (\$/Ton)	25.697	-13.2 26.8

TARIM ÜRÜNLERİ

Buğday (\$/Ton)	332	4.1 7.4
Mısır (\$/Bushel)	6.58	-0.8 14.0
Mısır (\$/Ton)	269	
Pamuk (\$/Lb)	0.81	-6.3 -32.3
Kakao (GBP/Ton)	2.023	1.3 18.9
Kahve (\$/Lb)	1.62	2.5 -29.9
Şeker (\$/lb)	0.20	-2.0 -1.1
Kereste (\$/m³)	182	-5.3 -44.9
Ayçiçek Yağı (USD/Ton)	1.370	-3.5 -2.0
Palmye Yağı (\$/Ton)	840	-4.4 -35.2
Baltık Kuru Yüke Endeksi	1.177	-9.5 -55.5
Emtia Endeksi (CRB Index)	298	-2.6 17.8

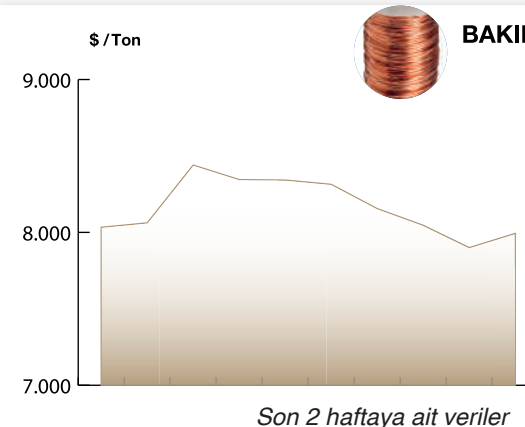
Veriler, 22 Kasım 2022 itibarıyla düzenlenmiştir.

En hareketli ürünler

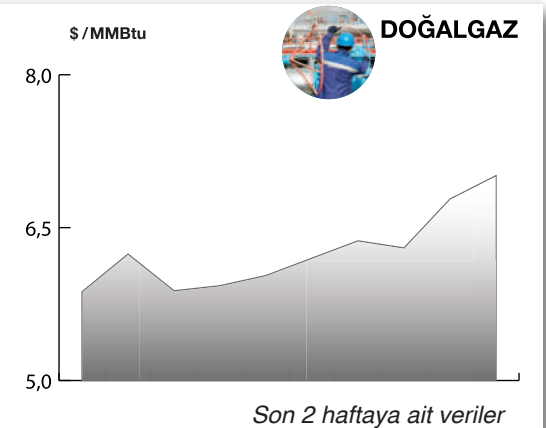
Birçok haber etkili

Brent petrolü yeniden 90 doların altına indi. Düşüşte, talep endişeleri ve OPEC+'ın aralık ayında yapacağı toplantıda üretimi günlük 500 bin varil artıracığı haberleri etkili oldu. G7 ülkeleri tarafından Rusya'nın ihrac ettiği petrol miktarına sınırlama getireceği, Rusya'nın da bu sınırlamaya uyacak ülkelere petrol satmayacağı ve bazı OPEC üyelerinin üretim artışı olmayacağı haberleri daha fazla düşüşü engelledi. Bu arada Çin, aralıkta uygulanmaya başlanması beklenen sınırlama öncesi Rusya'dan bazı petrol alımlarını durdurdu.

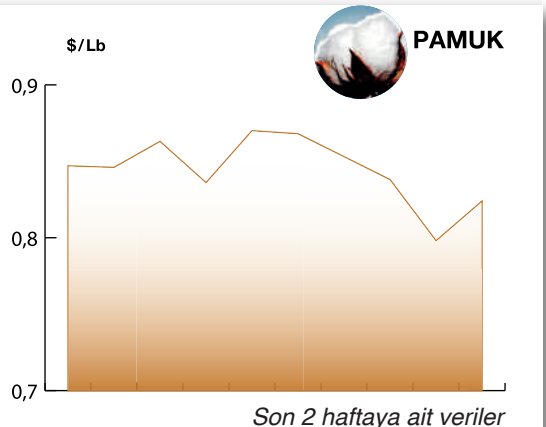
Yeniden durgunluk endişesi

Endüstriyel metallerde geçen hafta hava tersine döndü ve bakır, haftalık yüzde 4.2 değer kaybetti. En büyük tüketici Çin'de, ekim ayı sanayi üretim endeksinin beklenenden düşük gelmesi ve konut fiyatlarının altı aydır inmeye devam etmesi, düşüşün ardındaki nedenler. Ayrıca Çin'de son altı ayda ilk Covid kaynaklı ölümün görülmesi de tedirginlik yaratıyor. Arz tarafındaki sıkıntılar nedeniyle küresel bakır stokları düşmeye devam ediyor ve küresel tüketimin sadece 4.9 gününü karşılayacak seviyede.

ABD ayrıştı

ABD'de doğalgaz fiyatları yükselişe geçti ve geçen haftayı yüzde 15.5 artış ile kapattı. Günlük üretim önceki haftaya göre 3.2 milyar kübik feet artarak 107.1 milyar kübik feete, günlük tüketim ise yüzde 19.9 artış ile 115.6 milyar kübik feete yükseldi. Avrupa doğalgaz fiyatları ise haftayı yüzde 3.7 düşüş ile kapattı. Avrupa'da hava sıcaklıklarının yüksek seyretmesi nedeniyle depolara AB'de yüzde 95, Almanya'da ise yüzde 100 dolu olması, bu ülkelerin rahat nefes almasını sağlıyor.

Üretim artıyor

Pamuk fiyatlarında, ekim ayının sonunda görülen yaklaşık iki yıllık dip seviyeden sonra kısa süreli çıkış sona erdi ve haftayı yüzde 6.3 düşüş ile kapadı. Gerek üretim tarafındaki artış gerekse talep tarafında beklenen düşüşün etkisiyle fiyatlar baskı altında. ABD Tarım Bakanlığı, 2022-23 dönemi için üretimin yüzde 1.5 artış ile 14 milyon balya olacağını açıkladı. Küresel tüketimde ise bu ay 600 bin balya düşüş bekleniyor.

Petrolde 5 Aralık hazırlığı

Avrupa Birliği (AB), yeni yaptırımlar kapsamında Rus ham petrolüne tavan fiyatı uygulamasına 5 Aralık'ta başlıyor. AB, tavan fiyatına uyulmadığı durumda Rus ham petrolünü taşıyan gemilere sigorta hizmeti verilmesini yasaklıyor.

AVRUPA Birliği (AB), Rus petrol ticaretinde tavan fiyat uygulamasını 5 Aralık tarihinden itibaren devreye almaya hazırlanıyor. Tavan fiyat uygulaması konusunda G7 ülkeleri de uzlaşmıştı. 5 Aralık'ta ayrıca AB'nin herhangi bir üye ülkesinin bayrağını taşıyan veya AB'den P&I (Koruma ve Tazmin) sigortası olan tankerlerin Rusya menşeli ham petrol taşımasına getirdiği yasak da yürürlüğe girecek. Buna göre, Rusya'nın ham petrolü AB'nin belirleyeceği tavan fiyatın üstünden sattığı durumlarda AB ve Britanya'da Rus ham petrolüyle ilgili sigorta yapılmayacak. Rusya ise tavan fiyat uygulayacak ülkelere petrol ve petrol ürünleri tedarik etmeyeceğini açıkladı.

DENGEYİ BOZACAK

Enerjideki son süreç hakkında İstanbul Ticaret'e değerlendirmelerde bulunan Türkiye Enerji Stratejileri ve Politikaları Araştırma Merkezi (TESPAM) Başkanı Oğuzhan Akyener, Rus ham petrolüne tavan fiyat uygulaması ve sigorta ile ilgili yaptırımların hassas bir noktada giden arz-talep

denmesini daha fazla bozacağını söyledi. Akyener, şöyle konuştu: "Petrol uluslararası bir ürün. Tavan fiyatı, uluslararası piyasa ve serbest piyasa mantığı perspektifinde çok doğru bir yaklaşım değil. Uygulama, Rusya'yı etkileyecek fakat AB ülkeleri bu durumdan daha çok etkilenecek. Enerji fiyatları sebebiyle tüm ülkeler resesyon endişesi yaşıyor. Akaryakıt-rafineri piyasalarında da bir kriz halen devam ediyor. Bu yaklaşım, krizi biraz daha körüklemiş olacak."

TİCARETTEKİ DURUM

Rusya'nın petrol üretimi ve AB'ye ihracatı konusunda ise Akyener, şu analizi yaptı: "Rusya'nın ham petrol üretimi 2021 yılında günlük 10.9 milyon varile kadar çıkmıştı. 2022 yılı ortalaması ise kayıt dışı hacim dahil 9.6 milyon varile kadar düşecek. AB, önceki sene Rusya'dan günlük 2.5 milyon varil civarında ham petrol alıyordu. Bu süreçte 1.7 milyon varile kadar düştü. Rusya, Avrupa'ya ham petrol ihracatının bir kısmını gemiyle, yarıdan fazlasını ise boru hatları üzerinden gerçekleştiriyor. Deniz taşımacılığında sigorta yaptırımlarıyla ilgili süreci AB'deki trader'lar kullanacak. Petrol ticaretinin bir kısmını boş kapasite buldukları müddetçe boru hattıyla yapacaklar veya karayoluyla yapmaya çalışacaklar. Deniz taşımacılığına sigorta kanalıyla böyle bir yaptırım getirilmiş

Türkiye ise İstanbul ve Çanakkale Boğazı'ndan geçecek tankerlerde sigorta ile ilgili bir sorun yaşanmaması için kendi tedbirlerini aldı. Türk Boğazları'ndan yüklü olarak geçecek ham petrol taşıyan gemilerden 1 Aralık'tan sonra sigorta teyit mektubu da istenecek.

olsa da denizde bu işin arka kapısı, menşe ile oynamak. Ancak menşe ile oynama süreçlerini de biraz daha zorlaştırabilirler. AB, sigortalama ve taşıma şirketleriyle alakalı yeni yaptırım paketlerini ilan edebilir. Böyle bir ihtimal de söz konusu."

ÜRETİM DÜŞERSE

Deniz taşımasındaki sigorta yaptırımlarının petrol piyasalarında baskı oluşturabileceğine de dikkat çeken Akyener, şu değerlendirmeyi yaptı: "Mesela, 2023 yılı için uluslararası piyasalarda Rus petrol arzında günlük ortalama 1 milyon varil civarında bir düşüş olursa bu 1 milyon varili kimin karşılayacağı konusunda soru işaretleri doğacak. Yani sistemin biraz daha gerilmesi, petrol fiyatlarının yukarı yönlü hareket etmesi anlamına gelecek. Böyle olması ABD'nin de istemediği bir durum. Stratejik petrol rezervlerinden satış yaparak da süreç yönetilmez. Bu bağlamda ne tür adımlar atacaklarını göreceğiz."

Çin ve Hindistan'ın avantajı

AB'nin tavan fiyat hamlesinin Rusya'nın başka pazarlara daha fazla yönelmesine yol açacağını da belirten Oğuzhan Akyener, bu pazarların başında Çin'in düşünülebileceğini vurguladı. Çin'in zaten Rusya'dan uygun fiyata petrol alımını ciddi anlamda artırdığına dikkat çeken Akyener,

"Öte taraftan Hindistan'ın piyasa fiyatlarının 20 dolar altına kadar petrol ticareti yaptığını da biliyoruz. Rusya, 'Çin'e daha çok petrol vereceğim' diyebilir. Çin'e ve Hindistan'a taşımada değil, daha çok Avrupa ile çalışan tankerler için problem olacak. Çin'in tanker kapasitesi yeterli.

Rusya'nın da petrol taşıyan tanker firmaları var. Öte yandan denizde, Rus petrolünün menşe ile oynayarak da bir süreç yürütülüyordu. Yani arka kapı politikası da devam edecektir. Ancak sonuçta sigorta ve lojistik maliyetleri yükselecek. Bu durum tabii ki fiyatlara da yansıtacak" diye konuştu.

Türkiye'den Boğazlar için önlem

İstanbul ve Çanakkale Boğazları'yla petrol tanker trafiğinde önemli bir konuma sahip olan Türkiye de sigorta ile ilgili önlemlerini aldı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü, 1 Aralık 2022 tarihinden sonra Türk Boğazları'ndan yüklü olarak geçecek ham petrol taşıyan gemilerden P&I sigortasının geçerli ve kapsayıcı olacağını belirtir ilave bir teyit mektubunun

alınacağını duyurdu. Ayrıca bu mektubun sigorta kuruluşları veya temsilcileri tarafından geminin vereceği Seyir Planı-1 (SP-1) raporuna eklenmesinin isteneceğini de belirtti. Gemi sahipleri, gemilerinin operasyonları esnasında özellikle üçüncü şahıslara, çevreye veya yüke verilebilecek zararlarla birlikte bunlara ilişkin cezalar ve bunlar gibi durumlardaki sorumluluklarını

karşılabilmek üzere Koruma ve Tazmin (P&I) sigortası yaptırıyor. P&I sigortası, uluslararası sözleşmeler gereğince bazı tip ve tonajdaki gemiler için bir zorunluluk durumunda. Türkiye de deniz egemenlik alanlarına uğrak yapacak belirli tip ve tonajdaki gemilerden ulusal mevzuat hükümlerine göre de geçerli bir P&I sigortası bulundurmalarını talep ediyor.

KUZEY REN-VESTFALYA. BİZE KATILIN.

EUROPE'S || i || HEARTBEAT

► **Almanya ekonomisinin güç merkezi Kuzey Ren-Vestfalya'yı (NRW) keşfedin!** Endüstri 4.0, akıllı şehirler, biyoteknoloji ve yeni mobilite gibi gelişen teknolojilerde çığır açanları kucaklıyoruz. NRW'ye hoş geldiniz! www.nrwglobalbusiness.com

EYT formülü tamam sıra finansmanda

Sigorta sistemi dengeli

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) hakkında da şu bilgileri paylaştı: “SGK’nın 2022’de 952 milyar lira geliri, 1 trilyon 40 milyar lira da gideri var. Açığımız 88 milyar lira. Rakamsal olarak büyük bir açık görünüyör. Bizim gelirin gideri karşılama oranı yüzde 91’dir. Bir de milli gelire oranına bakmak lazım. Burada çok ciddi sorun yok. Birkaç yıldır uygulanan ve önümüzdeki yıl çıkmayı düşündüğümüz götürü bütçe uygulamasında Sağlık Bakanlığı’nın da giderleri var. Dolayısıyla aslında sistemin çok kötü olmadığını, özellikle emeklilik sigortası sistemimizin gayet dengeli bir şekilde yürüdüğünün altını çizmek isterim.”

Aktif sigortalı 25 milyon

SGK’ya kayıtlı 25 milyondan fazla aktif sigortalı bulunuyor. Aktiflerin dağılımı şöyle:

- 18 milyon 921 bin 4/a (işçi)
- 3 milyon 179 bin 4/b (esnaf)
- 3 milyon 217 bin 4/c (memur)

SGK sisteminde dosya bazında 13 milyon 48, kişi bazında ise 13 milyon 849 pasif sigortalı yer alıyor. Bu rakamlarla SGK’nın aktif-pasif oranı bu yıl 1.94’lerde seyrediyor. Bu da sistemde 1 emekliye karşılık 2 çalışan bulunduğunu anlamına geliyor.

Denetimler artıyor

SGK, kayıt dışı istihdamla mücadelede aralıksız devam ediyor. Özellikle kayıt dışı istihdamın yoğun olduğu illere odaklanan kurum, ‘Alo 170’e gelen ihbar ve şikayetleri de dikkate alıyor. 2007’de yüzde 45 civarında olan kayıt dışı istihdam oranı, yapılan çalışmalarla yüzde 33 seviyesine düşürüldü. SGK’nın, Türkiye genelinde denetimlerini aralıksız sürdürdüğü bildirildi. Bu kapsamda bu yılın ocak-ekim döneminde 124 bin 237 işyeri ve 946 bin 942 çalışan denetleyen kurum, 1.100 kayıt dışı işyeri ve 38 bin 643 kayıt dışı istihdam tespit etti. Bu usulsüzlükler için toplam 762 milyon lira ceza uygulandı.

Emeklilikte yaşa takılanlar için yasal düzenleme formülleri hazırlandı. Yıl ve prim günü şartını taşıyanlar, emeklilik için başvurabilecek. Tecrübeli personelini kaybetmek istemeyen işletmeler ise istihdam ve kıdem tazminatı yükü için finansman çözümü talep ediyor.

ÇALIŞMA ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) için yapılacak açıklamalarda bulundu. Bakan Bilgin, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nda, Bakanlığının 2023 yılı bütçesi sunumu sırasında bu konudaki soruları cevapladı.

Bakan Bilgin yaptığı açıklamada, “Bakanlığımız, emeklilikte yaşa takılanlar için yapılacak düzenleme konusunda başta işçi ve işveren örgütleri olmak üzere, Odalar ve diğer ilgili sivil kuruluşlarla sürdürdüğü görüşmeleri tamamladıktan sonra çalışmaya nihai halini verip TBMM’ye sunacak ve uygulama taktimi, TBMM tarafından belirlenecek” dedi.

1.5 MİLYON KİŞİ

“Şartları taşıyan herkesi kapsayan

bir düzenleme, sınır koyan bir düzenleme değil” diyen Bakan Bilgin, bazı asılsız söylentiler olduğunu belirterek, şöyle konuştu: “Bazı iddialara göre EYT düzenlemesiyle emekli olacak kişi sayısı 5 veya 8 milyon. Bunlar doğru değil. Şu anda yaş şartını kaldırırsak, prim gün sayısı ve hizmet süresi tutan yaklaşık 1.5 milyon kişi var. Tabii bu haziran ayının verisiydi. Yıl sonunda bu sayı değişir. Çünkü orada prim gün sayısına bakıyoruz. Prime takılanlar olabileceği söylendi. Prime takılanlar olmayacak. Çünkü o günkü, 8 Eylül 1999 öncesi prim gün şartını değiştirmiyoruz.”

Bakan Bilgin’in paylaştığı bilgiye göre, EYT düzenlemesinin ana hatları şöyle:

■ EYT hakkındaki yasa taslağı aralık ayı içinde TBMM’ye sunulacak.

■ Emeklilik için prim gün sayısı

ve yıl şartı aranacak.

■ Kadınlar için 20 yıl, erkekler için 25 yıl istenecek.

■ Kadınlarda 5 bin, erkeklerde 5 bin 400 prim gün sayısı aranacak.

KIDEM TAZMİNATI

EYT’lilerin büyük çoğunluğunu SSK primi ödeyen 44A’lıların oluşturduğunu ve yüzde 87’sinin bir işte çalıştığını (aktif) belirten Bakan Bilgin, EYT düzenlemesinin çıkmasıyla özel sektörün kıdem tazminatı sorunuyla karşı karşıya kalacağını ifade etti. Bakan Bilgin, konunun taraflarının taleplerini değerlendirdiklerini, yol haritalarını belirlediklerini aktardı.

İŞ DÜNYASININ ENDİŞELERİ

EYT düzenlemesinin aralık ayında TBMM’ye gelmesi, yıl başından sonra da uygulamaya geçilmesi bekleniyor. Ancak iş dünyasında bu konuda bazı endişeler bulunuyor. Bu konuda en çok dile getirilen iki konu şöyle:

■ Tecrübeli personel kaybı
Bu düzenlemeyle 45-55 yaş grubundaki tecrübeli işgücünün emeklilik hakkını kullanacağına dikkat çekiliyor. EYT düzenlemesi yasalastığında, işletmelerin boyutuna göre işgücü kaybının ortalama yüzde 20 olacağı tahmin ediliyor. Şartları uyan çok sayıda çalışanın hemen emekli olması durumunda hacimli bir kıdem tazminatı ödenmesi gerekecek. Diğer yandan, çalışanların ayrılması durumunda istihdama bağlı teşviklerin ne olacağı da tartışılıyor. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu’nun EYT düzenlemesiyle ortaya çıkacak sorunlarla ilgili endişeleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin’e iletildiği öğrenildi. TOBB, düzenlemeye karşı olmadıklarını, ancak çalışma hayatına ve ekonomiye etkileri, işletmelere gelecek ilave yükler konusunda daha detaylı çalışmalar yapılması gerektiğini savunmuştu.

İŞLETMELERİN TALEPLERİ

İş dünyası, EYT düzenlemesinin yasalastırılmasından ardından yaşanabilecek sorunlara karşı şu talepleri dile getiriyor:

■ Kıdem tazminatları için işletmelere düşük faizli ve uzun vadeli kredi sağlanmalı.
■ EYT ile emekli olacaklara en az 8 haftalık ihbar süresi şartı getirilmeli.
■ İstihdam teşviklerinde sorun yaşanmaması için mevzuatta düzenleme yapılmalı.
■ EYT ile emekli olanlar çalışmaya devam etmek isterse, emekli aylığı bağlanması için aranan işyerinden ayrılma şartı kaldırılmalı.
■ Emekli olanların çalışmaları için sosyal güvenlik destekleme prim oranları düşürülmeli.

Merkez Bankası faizi tek haneye indirdi

TÜRKİYE Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, politika faizinin yüzde 10.50’den yüzde 9’a indirilmesine karar verdi. Kuruldan yapılan duyuruda, jeopolitik risklerin dünya genelinde iktisadi faaliyet üzerindeki zayıflatıcı etkisinin artarak sürdüğü belirtilerek, gelecek döneme ilişkin küresel büyüme tahminlerinin aşağı yönlü güncellenmeye devam ettiği ve resesyonun kaçınılmaz bir risk faktörü olduğu değerlendirilmelerinin yayınlaştığı kaydedildi.

İNDİRİM DÖNGÜSÜ SONLANDI

Duyuruda, bu çerçevede kurulun politika faizinin 150 baz puan düşürülmesine karar verdiği kaydedilerek, “Kurul, mevcut politika faizinin küresel talebe ilişkin artan riskleri dikkate alarak yeterli düzeyde olduğunu değerlendirmiş, ağustos ayında başlatılan faiz indirim döngüsünün sonlandırılmasına karar vermiştir” değerlendirmesine yer verildi.

MB rezervleri yılın en yüksek seviyesinde

TÜRKİYE Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervleri, 18 Kasım haftasında bir önceki haftaya göre 5 milyar 362 milyon dolar arttı ve 122 milyar 885 milyon dolar ile yılın en yüksek seviyesine çıktı. TCMB tarafından yayımlanan Haftalık Para ve Banka İstatistikleri’ne göre, 18 Kasım itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 3 milyar 409 milyon dolar artışla 80 milyar 30 milyon dolara çıktı. Brüt döviz rezervleri, 11 Kasım’da 76 milyar 621 milyon dolar seviyesinde bulunuyordu.

ALTIN REZERVİ DE YÜKSELDİ

Söz konusu dönemde altın rezervleri de 1 milyar 953 milyon dolar yükselerek, 40 milyar 902 milyon dolardan 42 milyar 855 milyon dolara ulaştı. Böylece Merkez Bankası’nın toplam rezervleri, 18 Kasım haftasında bir önceki haftaya kıyasla 5 milyar 362 milyon dolar artışla 117 milyar 523 milyon dolardan 122 milyar 885 milyon dolara yükseldi. Söz konusu veri, yılın en yüksek seviyesine işaret etti.

Kapasite kullanım oranı yüzde 75.9

İMALAT sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), kasımda bir önceki aya göre 1.0 puan azalarak yüzde 75.9 seviyesine geriledi. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’ndan (TCMB) yapılan açıklamaya göre, imalat sanayinde faaliyet gösteren 1.734 iş yeri tarafından kasım ayı İktisadi Yönelim Anketi’ne verilen yanıtlar toplanarak değerlendirildi. Anket sonuçlarına göre, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, kasımda bir önceki aya kıyasla 1.0 puan azalarak yüzde 75.9’a indi. Mevsimsel etkilere arındırılmış kapasite kullanım oranı da (KKO-MA) bir önceki aya göre 0.7 puan azalışla yüzde 75.9 oldu.

Asgari ücret de bölgesel belirlenmeli

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, “Türkiye, yatırım teşvikleri konusunda nasıl bölgelere ayrılmışsa, asgari ücretin de bölgesel belirlenmesi gerektiğinin altını çizmek istiyor” dedi.

Avdagiç, konuyla ilgili açıklamasında, “İstanbul’da vereceğiniz bir asgari ücretle, 5-6’ncı teşvik bölgesindeki asgari ücretin aynı olmasının mantıklı ve doğru olmadığını düşünüyorum” dedi. Asgari ücretle birlikte üç konu daha olduğuna dikkat çeken İTO Başkanı, bunları şöyle açıkladı:

“Birincisi, gelir vergisi dilimlerinin 5-6 sene içinde asgari ücret kadar yükseltilmemesi sebebiyle bir mağduriyet yaşandı. Net-brüt makası çalışanlar

aleyhine bozuldu. Belki bir yılda olmaz ama 2-3 yıllık dönemde, mutlaka bizim bu kaybı telafi edecek bir vergi dilimleri ayarlaması yapmamız lazım. İkincisi, SGK üst limiti bizi çok zorlayan bir konu.

Bu sınır 50 bin liraya dayandı. Üst limitte katsayının tekrar makul bir seviyeye çekilmesi ve asgari ücret artışına değil, enflasyona endekslenmesi doğru olur. Çünkü asgari ücret sürekli enflasyonun üzerinde artıyor. Buradan sürekli gol yiyoruz.

Üçüncüsü, kıdem tazminatı üst limiti belirleme metodolojisinin de gözden geçirilmesi lazım. Bunda üst limit artış oranlarının enflasyon oranıyla doğru orantılı olması da işverenin yeni dönemdeki yükünün yönetilmesi için bir başka önemli konu.”

Nitelikli işgücü kaybına önlem

EYT konusu, Bloomberg HT’de yayına katılan İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç tarafından da dile getirildi.

İTO üyeleri arasında EYT’lilerin yüzde 23-25 civarında olduğu bilgisini paylaşan Avdagiç, tüm EYT’lilerin emekli

olması halinde nitelikli ve genç işgücü kaybı olacağını, ayrıca işverenin ciddi bir kıdem tazminatı yükümlülüğü ile karşı karşıya kalacağını belirtti.

EYT’lilerle ilgili, “Bu ayrılanlarda bir ihbar süresi de olmayacağı için hemen yarı emekli olma hakkına sahip

olacak” diyen Avdagiç, genç insanların emeklilik için önlerinin açılacağını, oysa bu genç ve nitelikli işgücünün, iş dünyası içinde kalması gerektiğini dile getirdi. Avdagiç, emekli olacakların çalıştırılması ile ilgili düzenleme gerektiğine de dikkat çekti.

İstanbul Ticaret Odası adına imtiyaz sahibi
Yönetim Kurulu Başkanı
ŞEKİB AVDAGİÇ

Genel Yayın Koordinatörü
Prof. Dr. NİHAT ALAYOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü Yrd.
Ozcan Tokel

<i>Genel Yayın Yönetmeni</i> Tamer Çerçi	<i>Basın ve Süreli Yayınlar Müdürü</i> Şükrullah Dolu	<i>Sorumlu Yazışmaları Müdürü</i> Doğan Erdoğan
<i>Gazete Yayın Sorumlusu</i> Dilşah Keflioğlu	<i>Yayın Direktörü</i> Canan Bilgin	<i>Dijital Yayın Sorumlusu</i> Fedayi Yıldırım

Haber Merkezi
Adem Orhun, Sümeyra Yarış Topal, Şeref Kılıçlı, Müge Biber, Barış Bacacı

www.itohaber.com
İlker Başöz, Hamit Eteevrants

<i>Reklam</i> Cengiz Kazan	<i>Abonelik</i> Abdülkadir Yıldız	<i>Grafik</i> Osman Kuvvet	<i>Fotoğraf</i> Kamil Çatak
--------------------------------------	---	--------------------------------------	---------------------------------------

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ’NDE YAYINLANAN YAZILARIN VE MAKALELERİN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR. İTO’NUN GÖRÜŞLERİNİ İÇERMEZ. YAZI VE HABERLER, KAYNAK BELİRTİLEREK KISMEN YA DA TAMAMEN KULLANILABİLİR.

ABONELİK:
Yıllık abone bedeli yurtiçi ve KKTC için 40 TL, diğer ülkeler için ise posta ücreti dahil 92 TL’dir. Abone bedeli, ticaret sicil numarası (tacirler için), ad ve adres belirtilerek T. İş Bankası İstanbul Şirketi Ticari Şube (Ş. Kodu: 1385) 3092 No’lu hesaba yatırılabilir. IBAN No: TR 30 0006 4000 0011 3850 0030 92
Yayın türü: Yerel süreli yayın
Yayın tarihi: 25.11.2022

İSTANBUL TİCARET ODASI / www.ito.org.tr
Adres: Reşadiye Cad. 34112 Eminönü / Fatih - İstanbul
İTO Çağın Merkezi: 0212 444 04 86 / Santral: 0212 455 60 00

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ / www.istanbulticaret.org.tr
Tel: 0212 455 61 23

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mahallesi 29 Ekim Caddesi İhlas Plaza No:11 A/41 Yenibosna / Bahçelievler Tel: 0212 454 30 00

7 TRİLYON DOLARLIK

Helal pazarda
hedef 400 milyar \$

Küresel büyüklüğü 7 trilyon dolara ulaşan dünya helal pazarından Türkiye 150 milyar doların üzerinde pay alıyor. Yeni hedef ise 5 yılda Türkiye'nin payını 400 milyar doların üzerine taşımak.

DÜNYA helal ekonomisinin paydaşlarını bir araya getiren ve Türkiye'nin helal pazarından daha fazla pay almasını amaçlayan 8. Dünya Helal Zirvesi ve 9. İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Helal Expo Fuarı, 24-27 Kasım tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleştirildi. Yaklaşık 40 ülkeden 500'e yakın firmanın katıldığı, İslam Ticareti Geliştirme Merkezi (ICDT) ile İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü (SMIC) işbirliğinde düzenlenen fuarın açılışını, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati yaptı.

BEREKETLİ TİCARET

Küresel büyüklüğü 7 trilyon dolara ulaşan dünya helal pazarından Türkiye 150 milyar doların üzerinde pay alıyor. Türkiye, payını 5 yılda 400 milyar doların üzerine taşımayı hedefliyor. Fuarın açılış konuşmasında helal ticaretin bereketli olduğunu belirten Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, şöyle konuştu: "Helal olanda, insanlar için hayat ve mutlak surette bir hayır vardır. Biz Müslümanlar için dünyada büyük önem taşıyan helal endüstrisi, ağırlıklı olarak gıda ürünleriyle bilinse de bununla sınırlı kalmıyor. Finans, tekstil, eczacılık ürünleri, kozmetik, lojistik ve turizm gibi oldukça geniş bir sektörel yelpazeye yayılıyor. Helal anlayışının, ürünlerin üretiminden tüketiciye ulaşana kadar her aşamada sağlıklı, hijyenik ve kaliteli olan süreçleri kapsaması, helal sertifikasına sahip ürün ve hizmetlere olan ilginin de her geçen gün artmasını sağlıyor."

HAK FAALİYETTE

Uluslararası platformlardaki helal akreditasyon çalışmalarında Türkiye'yi temsil etmesi, helal ürün ve hizmet ticaretinde öncü bir ülke haline getirmesi amacıyla Helal Akreditasyon Kurumu'nu (HAK) hayata geçirdiklerini

hatırlatan Nebati, "Ayrıca, ülkemizde uygunluk teyit belgelerinin güvenilirliği ve geçerliliğini desteklemek amacıyla Türk Akreditasyon Kurumu da (TÜRKAK) çalışmalarına devam ediyor" diye konuştu. Başta üreticiler olmak üzere helal değer zincirinin paydaş kurum ve kuruluşlarının belirli coğrafi alanlarda kümelenmesiyle 'helal parklar' oluşturulduğuna işaret eden Nebati, kendilerinin de Türkiye'de bir Helal Park A.Ş. kurmayı hedeflediğini söyledi.

TURİZMDEKİ POTANSİYEL

Girişim sermayesi yatırım fonlarının (GSYF) veya girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının (GSYO) helal parklara yatırım yapabilmesine yönelik çalışmalar yürüttüklerini ve gerekli düzenlemeleri yaptıklarını anlatan Nebati, Türkiye'yi ziyaret eden Müslüman turistlerin tüm ihtiyaç ve beklentilerini en iyi şekilde karşılayabilecekleri helal turizm hizmetlerini yaygın bir şekilde sağladıklarını kaydetti. Nebati, Türkiye'nin, 2030 yılında 2.2 milyar kişiye ulaşması beklenen Müslüman nüfusun helal turizm talebini karşılaması bakımından en elverişli destinasyonlardan olduğunu vurguladı.

FOTOĞRAF: KAMİL ÇATAK

Bakan Muş'tan da
'hayırlı olsun' ziyareti

Siyaset ve iş dünyası ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, İstanbul Ticaret Odası'nda yeniden Başkanlığa seçilen Şekib Avdağ'ı ve yönetimine 'hayırlı olsun' ziyaretleri gerçekleştirdi. Ziyaretlerde ortak mesaj, "İstanbul iş dünyasına çözümler üretmek için birlikte çalışmayı sürdüreceğiz" oldu.

İSTANBUL Ticaret Odası'nın 21. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı olarak göreve başlayan Şekib Avdağ'ı ve yeni yönetimine, siyaset ve iş dünyası ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ziyaretlerde bulundu. İTO yönetimini ilk ziyaret edenler arasında Ticaret Bakanı Mehmet Muş da yer aldı.

BAKANLIKLA
TEMASA DEVAM

Bakan Muş, İTO'ya gerçekleştirdiği ziyarette, İTO Meclis Başkanı Dr. Erhan Erken, İTO Başkanı Şekib Avdağ'ı, Yönetim Kurulu Üyeleri, Meclis Başkanlık Divanı Üyeleri ve Genel

Sekreter Prof. Dr. Nihat Alayoglu ile görüşti. Bakan Muş, yeni yönetimi tebrik ederek, hayırlı olsun dileklerini iletti. Başkan Şekib

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

İSTANBUL
CHAMBER
OF
COMMERCE 1882

Avdağ'ı de, "İstanbul İş dünyamıza çözümler üretmek için Ticaret Bakanımızla yakın temasta kalmayı sürdüreceğiz. Ziyaretleri için teşekkür ederiz" dedi.

MERKEZ BANKASI
BAŞKANI

İTO yönetiminin bir diğer konugu da Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu oldu. Kavcıoğlu'nun ziyaretini twitter hesabından paylaşan Avdağ'ı, "Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nu İstanbul Ticaret Odamız'da konuk ettik. Yeni Yönetim Kurulumuza hayırlı olsun dilekleri için kendisine teşekkür ediyoruz" dedi.

JEC WORLD
2023

Paris-Fransa

25 - 27 Nisan 2023

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

KOMPOZİT SEKTÖRÜNÜN PRESTİJ FUARI'NDA YERİNİZİ ALIN!

NEDEN JEC WORLD?

- Dünya'nın en önemli kompozit buluşması
- Dünya kompozit sektörünü tanıma imkanı
- Fuar süresince kompozit liderleriyle buluşma ve ikili görüşme imkanı
- Kompozit dünyasının güncel buluşları
- Sektör konferansları ve oturumlar
- Her kıtadan 1.200 katılımcı
- 32.000 profesyonel ziyaretçi
- 76.000 m² alan

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye milli iştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince iletişim ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme

KATILIM BİLGİSİ

Minimum Stant Alanı : 9 m²
Katılım Bedeli : 14.330 TL/m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882140
YIL

Esra Yılmaz / Esra Avcıoğlu

Tel : 0212 455 65 10 / 455 61 10

GSM : 0530 874 89 73 / 0533 959 30 57

Faks : 0212 520 15 26

E-posta : esra.yilmaz@ito.org.tr / esra.avcioglu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @itokurumsal

8. Dünya Helal Zirvesi ve 9. İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Helal Expo Fuarı, 24-27 Kasım tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleştirildi. Yaklaşık 40 ülkeden 500'e yakın firmanın stantla katıldığı fuara, Türkiye ve dünyadan helal ekosistemine ürün ve hizmet üreticileri iştirak etti.

OECD: Türkiye yüzde 5.3 büyüyecek

OECD, yeni raporunda Türkiye ekonomisinin bu yılsonunda 5.3, gelecek yıl ise yüzde 3 büyüme kaydetmesinin beklendiğini bildirdi. Küresel büyüme tahminini de bu yılsonu için yüzde 3.1, gelecek yıl için ise yüzde 2.2 olarak açıkladı.

EKONOMİK İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), 3. Çeyrek Küresel Görünüm Raporu'nu açıkladı. Raporla Türkiye ekonomisine ilişkin olarak, "Maliye politikası, enerji tüketicilerine yönelik destek tedbirleri ve devletin iddialı sosyal konut projeleri ile projeksiyon dönemi boyunca destekleyici olmaya devam edecektir" tespiti yapıldı. Türkiye'nin 2022 yılına ilişkin büyüme tahmini ise yüzde 5.4'ten yüzde 5.3'e revize edilirken, 2023 yılı büyüme tahmini yüzde 3 olarak sabit tutuldu. Türkiye ekonomisinin 2024 yılında ise yüzde 3.4 büyüme kaydetmesinin beklendiği bildirildi. Raporla, OECD ülkelerinin bir önceki çeyreğe kıyasla bu yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 0.4 ile oldukça zayıf bir büyüme gerçekleştirdiği kaydedildi.

Bu yılın üçüncü çeyreğinde G7 ülkeleri içerisinde yer alan ülkelerin büyük çoğunluğunun büyümesinin bir önceki çeyreğe göre yavaşladığı, ABD'nin yüzde 0.6, Almanya'nın yüzde 0.3, İtalya'nın yüzde 0.5, Kanada'nın yüzde 0.4 ve Fransa'nın yüzde 0.2 büyüme kaydettiği hatırlatıldı. OECD,

bu yılsonu için küresel büyüme tahminini yüzde 3.0'ten yüzde 3.1'e yükseltirken, gelecek yıl için ise yüzde 2.2'de sabit tuttu. Küresel ekonominin 2024'te yüzde 2.7 büyümesi beklenirken, OECD ülkelerinin bu yılsonunda yüzde 2.8, 2023 yılında yüzde 0.8 ve 2024 yılında yüzde 1.4 büyüyeceği

tahmin edildi.

ABD VE ÇİN TAHMİNLERİ

OECD raporunda, ABD ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 1.5'ten yüzde 1.8'e çıkarılırken, ülke ekonomisinin 2023'te yüzde 0.5 ve 2024'te yüzde 1 büyüme kaydedeceği öngörüldü. Euro Bölgesi'nin bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 3.1'den yüzde 3.3'e yükseltildi. 2023 yılı için büyüme tahmini yüzde 0.3'ten yüzde 0.5'e revize edilen Euro Bölgesi'nin 2024'te yüzde 1.4 büyüyeceği tahmin edildi. Çin ekonomisinin ise bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 3.2'den yüzde 3.3'e çıkarılırken, gelecek yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 4.7'den yüzde 4.6'ya çekildi. Çin ekonomisinin 2024'te ise yüzde 4.1 büyüme kaydetmesi bekleniyor.

OECD'den 'krizle yüzleşelim' uyarısı

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın (OECD) 22 Kasım'da yayınlanan son 'Küresel Ekonomik Görünüm Raporu' nun en çarpıcı grafiklerinden biri, 29 OECD üyesi ülkenin 1970'den 2022'ye GSYH'leri içinde enerji harcamalarının payı. 1973-74 ve 78-79 petrol krizlerinde, söz konusu 29 ülkenin GSYH'sinin sırasıyla yüzde 17 ve yüzde 18'i, hayli yüksek bir bedel enerji harcamaları için kullanılmak durumunda kalırken, bu oran 2022 yılı biterken yeniden yüzde 18'e yaklaşmış durumda. Oysa aynı oran, 1989 ile 2000 arası yüzde 10 ve hatta az da olsa altında seyretmişti. 2008 ve 2012'de yüzde 13'e çıksa da ardından tekrar yüzde 10 seviyesine düşmüştü. Dolayısıyla dünya ekonomisinin 45 yıl sonra ağır bir 'enerji krizi' yaşadığı tartışılmaz bir gerçek.

Covid-19 ve Rusya-Ukrayna savaşı, iki 'siyah kuğu' aynı zamanda dünya ekonomisi için ciddi bir enflasyonist baskıyı da tetikledi. Öyle ki, 2021 eylülünde Avrupa Birliği ortalaması olarak, sadece fiyat endeksi sepetindeki ürünlerin yüzde 15'inin fiyatında yüzde 6'nın üzerinde artış varken, geçtiğimiz eylülde fiyatında yüzde 6'nın üzerinde artış görmüş toplam sepetteki ürün oranı yüzde 55'e ulaşmış durumda. Macaristan hariç ve 'sıfır' seviyesindeki Şili'yi de katarsak, reel ücretleri enflasyona gerilememiş ülke sayısı, 38 OECD üyesi ülke arasında sadece 2. OECD'nin 'Krizle Yüzleşmek' başlığıyla paylaştığı son rapor, küresel ekonomik büyüme hızına yönelik tahmin ve öngörülerde, bu yılki büyüme hızı beklentisi olan yüzde 3.1'e karşılık, 2023'te küresel büyümenin yüzde 2.2 düzeyine doğru ivme kaybetmesinin beklendiğini gösteriyor.

G20'de ilk üçte

2022 küresel büyüme beklentisi bir önceki rapordaki büyüme tahmini doğrultusunda değişmez iken, 2023 büyüme oranı öngörüsü aşağı doğru düzeltilmiş. 2024'te ise küresel ekonomik büyüme hızının yüzde 2.7'ye çıkmasının öngörüldüğünü gösteriyor. Türkiye ekonomisi için 2022 GSYH büyüme hızı oranı yüzde 5.4 olan önceki tahmine göre sadece 0.1 puan düzeltilerek, yüzde 5.3 olarak muhafaza edilmiş. Türkiye ile Endonezya'nın aynı oranda büyümesi bekleniyor. Görünen o ki, 38 OECD üyesi ülke içerisinde, 2022'de Türkiye yine ilk 2'de, G20 ülkeleri arasında ise yine ilk 3'te olacak gözüküyor. Türkiye'nin üretim ve ihracat başansı, ekonomik büyümeyi destekleyici ekonomi politikası seti tercihi, Türkiye ekonomisi için iyi bir bütçe geliri ve istihdam düzeyini ise ciddi manada koruyucu bir tablo olarak geri dönüyor.

Bu tercih, Türkiye'yi büyümesini 'mali disiplin' başarısını gözeterek ve devam ettirerek desteklemesi anlamına geliyor. Nitekim, Türkiye'ye hiçbir uluslararası teşkilat raporunda, ne IMF, ne Dünya Bankası, ne de OECD cephesinde kamu maliyesi ile ilgili bütçe dengesi ve kamu borcuna yönelik en ufak bir uyarı dahi yok. Buna karşılık, başta Fransa olmak üzere, pek çok G7 ülkesine kamu borç yükü ve bütçe performanslarına yönelik ciddi uyarılar söz konusu. Türkiye'nin enflasyon oranları 2023'te beklenenin hayli üzerinde bir hızla geriler ise bu durumda, raporlarda enflasyona yönelik cümlelerin dili de değişmiş olacak. Ekonomi yönetimi bu konuda kararlılığını her daim dile getiriyor. OECD Genel Sekreteri Mathias Cormann ise bir küresel resesyon öngörmediklerini; ancak kesinlikle bir zayıflama dönemi olacağını tahmin ettiklerini vurguluyor.

En fazla Avrupa etkilendi

OECD, küresel ekonomik yavaşlamanın ülke ekonomilerini eşit olarak etkilemediğini belirtiyor; bununla birlikte, Rusya-Ukrayna savaşının tetiklediği bölgesel tedarik sorunları nedeniyle enerji fiyatlarının ve ara mamule ulaşmanın pek çok fabrikasının faaliyetlerini neredeyse kapanma düzeyinde olumsuz yönde etkilediği için küresel ekonomik yavaşlamadan en çok Avrupa'nın etkilendiğine işaret ediyor. 19 Euro Bölgesi ekonomisinin bu yıl ortalamada yüzde 3.3 büyüyüp, 2023'te büyümenin binde 5'e gerilemesi, 2024'te ise bölgenin büyümesinin yüzde 1.4 olması öngörüldü. Avrupa ekonomisinin lokomotifli sayılan Almanya'nın, 2023'te binde 3 oranında küçülmesi tahmin ediliyor. OECD, ABD'nin ise bu yıl sadece yüzde 1.5 oranında büyüyeceğini vurguluyor.

Kamu iktisadi teşebbüsleri (KİT), geçen yılsonu itibarıyla yatırımlarını bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 65 artırarak 39.2 milyar liraya yükseltti. 2021 yılında en çok yatırımı sırasıyla TPAO, TCDD, TEİAŞ, BOTAŞ ve DHMİ yaptı.

KİT'ler yatırımlarını yüzde 65 artırdı

HAZİNE ve Maliye Bakanlığı verilerine göre, 2021 yılı sonu itibarıyla 19 KİT, 4 kamu bankası ve 8 diğer kuruluş olmak üzere toplam 31 kamu işletmesi bulunuyor. Bu işletmelerin geçen yıl itibarıyla toplam nominal sermayesi 357.9 milyar lira, toplam ödenmiş sermayesi ise yaklaşık 265.7 milyar lira oldu. Geçen yıl bütçeden KİT'lere 39.3 milyar lira sermaye ödemesi ve 23.8 milyar lira görevlendirme bedeli ödemesi olmak üzere 63.1 milyar lira ödeme yapıldı. KİT'lerden bütçeye yapılan ödemeler ise 3 milyar lira temettü, 848 milyon lira hasılat payı ve 2.6 milyar lira kurumlar vergisi ile diğer yasal yükümlülük karşılıkları olmak üzere toplam 6.4 milyar lira olarak gerçekleşti.

OLUŞTURDUKLARI KATMA DEĞER

KİT'lerin aktif büyüklüğü geçen yıl sonunda bir önceki yıla göre yüzde 55.8 artışla 483.4 milyar liraya ulaştı. Brüt satışlar ise yüzde 106.2 artarak 331.4 milyar lira oldu. 2021 yılında mal-hizmet satış maliyetindeki yüzde 131.3 artış satışların kârlılığını olumsuz

etkilerken, KİT sistemi bu dönemde 24.3 milyar lira net zarar yazdı. KİT'lerin yarattıkları katma değer, kuruluş bazında karşılaştırıldığında, 2021 yılında en yüksek katma değeri Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'nin (TEİAŞ) gerçekleştirdiği görüldü. Bu kuruluşu, ETİ Maden, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı

(TPAO) ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü (KEGM) izledi. En düşük katma değeri yaratan kuruluş ise EÜAŞ oldu. En yüksek faiz dışı fazla Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık A.Ş.'de, en yüksek faiz dışı açık Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'de (BOTAŞ) kaydedildi.

En fazla yatırım 13.3 milyar TL ile TPAO'dan

KİT'lerin yatırım harcaması, 2021 sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 64.5 artışla 39.2 milyar liraya ulaştı. Bu tutar, 2021 yılı Gayrisafi Yurt İçi Hasıla'nın yaklaşık yüzde 0.54'üne denk gelirken, geçen yıl en fazla yatırımı 13.3 milyar lirayla TPAO yaptı. Bu kuruluşu 10.4 milyar lirayla Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD), 7.1 milyar lirayla TEİAŞ, 4.6 milyar lirayla BOTAŞ ve 1.4 milyar lirayla Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) izledi. Teşebbüslerin sektörel yatırım harcamalarında 25 milyar 659 milyon lirayla enerji ilk sırayı alırken, bunu 12.5 milyar lirayla ulaştırma, 399 milyon lirayla tarım, 67 milyon lirayla sanayi takip etti. Öte yandan, KİT'lerin gelecek yıl için mali hedefleri de belirlendi. KİT'lerin 2023'te toplam 163 milyar 399 milyon 361 bin liralık yatırım yapması öngörüldü.

KobiKrediD
Doğan Yatırım Bankası güvencesiyle

Türkiye'nin %100 Dijital KOBİ Platformu **KobiKrediD** Hizmetinizde!

Ekonomik gelişme ve kalkınmamızın belkemiği olan KOBİ'leri desteklemek ve güçlerine güç katmak için çalışıyoruz. Yetkin kadromuzun güçlü birikimini ilk kez DeFacto'nun geniş tedarikçi ağıyla buluşturarak, yeni nesil bankacılık anlayışıyla kolay ve hızlı finansmanı **KobiKrediD** ile KOBİ'lere ulaştırmayı hedefliyoruz.

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için
QR kodu okutunuz.

EFSANE SATIŞLAR ekstra maliyetle dönmesin!

Dünyada e-ticaret hacmi 5.5 trilyon dolar olarak hesaplanıyor. e-ticarete konu olan ürünlerin iadesinden kaynaklanan maliyet ise 642 milyar dolar. Türkiye’de 2021’de 361 milyar TL’lik e-ticaret yapıldı. Bu ticarete iade edilen ürünlerin maliyeti de 6.4 milyon TL’ye ulaştı. Bu nedenle iade maliyetleri KOBİ’ler için önemli bir yük oluşturuyor.

Efsane satışların yapıldığı bu dönemde iade edilen ürünlerde de efsane geri dönüş yaşanıyor. Dünyada yüzde 35’leri bulan iade oranları, Türkiye’de ise yüzde 25’ler seviyesinde. Uzmanlar, KOBİ’lerin iade maliyetlerinden etkilenmemeleri için alması gereken önlemlerin başında lojistik ile bilgi ve depolama sistemlerinin bir an önce kurulmasının geldiğini belirtiyor.

MARKALAR; dünyada ‘Blackfriday’ ve ‘Cybermonday’, Türkiye’de ise ‘Efsane Cuma’ ve ‘Siber Pazartesi’ olarak bilinen yılsonu indirim dönemine aylar öncesinden hazırlanmaya başlıyor. Kasım ayına denk gelen bu iki indirim döneminde sipariş patlaması yaşayan firmalar, aynı zamanda stokların yaklaşık yüzde 60’ını eritiyor. Büyük indirim günlerinde stoklarını eriten firmalar, aynı dönemde büyük geri dönüşlerle karşı karşıya da kalabiliyor. Firmalar için büyük maliyet oluşturan iadeler, e-ticaretin gelişmesiyle daha da artıyor. İndirim dönemleri dışında da tüketici alışkanlıklarının değişmesi ve dijital kanallara artan ilgi, e-ticarete büyük bir ivme kazandırırken, iadelerin de artmasına neden oluyor.

YÜZDE 35’İ GERİ DÖNÜYOR

Statista’nın verilerine göre, dünyadaki genel ticaretin yüzde 20’sini e-ticaret oluşturuyor. Ticaret Bakanlığı’nın açıkladığı verilere göre ise Türkiye’de genel ticaretin yüzde 17.7’si e-ticaretle yapılıyor. Ayrıca Statista, dünya çapındaki tüketicilerin satın alıp sonra iade ettikleri ürünlerin yüzde 35’lere ulaştığını belirtiyor. Yine Statista’ya göre, Türkiye’de iade rakamları ise yüzde 25’ler seviyesinde.

MALİYET 6.4 MİLYON TL

ABD Ulusal Perakende Federasyonu’na (NRF) göre, 2021 yılında e-ticarete 642.6 milyar dolarlık geri dönüş oluştu. Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği’nin (ETİD) verilerine göre, Türkiye’deki iade maliyetleri yaklaşık 6.4 milyon TL seviyesinde. Bu nedenle firmaların büyük sorunu olan ve çözüm aradığı ilk konu, iade sürecini yönetmek ve maliyeti düşürmek.

EN ÇOK KADINLAR VE İSTANBUL

Statista’nın verilerine göre, dünyada ürünleri en fazla iade edilen sektörler; tekstil, ayakkabı, elektronik, kişisel bakım ürünleri ve yemek. e-ticaret sektörü temsilcilerine göre ise iadelerin büyük bir çoğunluğunu kadın tüketiciler gerçekleştiriyor. Türkiye’de en çok ürün iade eden iller; İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli ve Bursa.

MALİYET HESABI ZOR

İstanbul Ticaret Üniversitesi Uluslararası Ticaret Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mustafa Civelek, iadenin her şirkete ayrı maliyeti olduğunu söyledi.

Firmaların iade ve iptal gibi süreçleri, kurumun pazarlama ve satış hedeflerine uygun bir şekilde ve profesyonelce yönetmelerinin çok önemli olduğunu vurgulayan Doç. Dr. Civelek, şunları söyledi: “İade işlemi firmaların bile işin içinden çıkamayacağı maliyet kalemlerinin olduğu bir sistem. Bu maliyetlerin hesaplanması için firmaların şu sorulara cevap araması gerekiyor. Stoklu ya da stoklu mu çalışıyorum? Hangi yazılımları kullanıyorum? Depo maliyetleri ne kadar? O yüzden bir firmanın iade maliyetini hesaplaması çok zor. Çoklu siparişlerde eksik ya da hatalı ürün gönderilmemeli. Stok kontrolü yapılmalı. Önce neden iade

oluyor; çözümlenmesi gereken başlıca konu budur.”

3 ADIMDA İADELERİ AZALTIN

Doç. Dr. Civelek, KOBİ’lerin iadeleri 3 adımda azaltılabileceğini belirtti. İşte o adımlar:

- Firmalar, lojistik altyapısını geliştirmeli. Ayrıca revers (tersine) lojistik sistemler kurarak, hem iç sistemlerini hem kargo hem dağıtım hem de iade süreçlerini hızlandırabilir.
- Yanlış ve eksik ürün kargolanmaması, ek maliyetleri engeller.
- Tüketicilere görseldekiyle aynı özellikte, kalitede, renkte ve ölçülerde ürün gönderilmesi iade maliyetlerini minimize eder. ‘Ya görüldüğü gibi bir ürün gönderin ya da olduğu gibi bir ürünü pazarlayın.’
- Doç. Dr. Civelek, “Kısaca, firmalar çlgın alışveriş günlerinin ardından

büyük maliyetlerle karşılaşmamak için sistemsel ve lojistik altyapılarını hazırlamalı” dedi.

FAZLASINI İSTE, İADE ETMEK KOLAY

İstanbul Ticaret Üniversitesi İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ömer Torlak ise tüketicinin korunmasına ilişkin mevzuatın, ‘fazlasını iste, iade etmek kolay’ gibi bir forma döndüğüne dikkat çekti. Prof. Dr. Torlak, açıklamasını şöyle sürdürdü: “Firmaların iade maliyetlerini düşürme noktasında yazılım destekli stok yönetim süreçlerini iyileştirme çabaları yanında lojistik ve kargo firmalarıyla pazarlık güçlerine bağlı maliyet azaltma çabalarının ön plana çıkmasını söylemek mümkün. Bu noktada iadelerde kargo ücretinin müşteriye yüklenilmesi seçeneğinin kısmen maliyet tasarrufu sağlaması mümkün gözükmeyle birlikte marka itibarını zayıflatabilecek bir etkisi de olabilir. Dolayısıyla, maliyet tasarrufu beraberinde satış kaybı getirebilir. Bu noktada alternatif olarak firmaların ellerindeki veriyi işleyerek, müşterilerine yapacakları önerilerle iade oranlarını azaltabilecek iş süreçlerini araştırmalarında fayda olacak.”

ASIL DENETLEYİCİLER TÜKETİCİLER

e-ticarete eksik parça, kusurlu ve hatalı ürün, görseldekinden farklı ürün gönderimi gibi konuların indirim döneminde arttığını söyleyen Prof. Dr. Torlak, “Bu ve benzeri hususlar hiç şüphesiz, hem ilgili firmayı hem de platform işletmecisinin marka imajını olumsuz etkiliyor. Pazaryeri işletmecisi bu sebeple bazı düzenlemeler yapıyor, kısıtlamalar getiriyor. Bu noktada bir yandan düzenlemeler ve denetimler önemli iken, diğer yandan doğrudan tüketici bilincinin artmasına özen göstermek gerekir. Asıl denetleyici, tüketicinin kendisi olacaktır” dedi.

ORTAK DEPOLAMA-TAŞIMA-KÜMELENME

Prof. Dr. Torlak, iade de KOBİ’lerin maliyetleri azaltması için şu örnekleri verdi: “Ortak depolama, stok yönetimi ve taşıma gibi alternatifler gündeme gelebilir. Ya da kümelenebilir müsait KOBİ’ler için örneğin bir sanayi sitesi ya da organize KOBİ’ler ortak kargo kullanımı ile pazarlık güçlerini artırabilir ve maliyet tasarrufu sağlayabilirler.”

KOBİ’lere pratik çözüm

İstanbul Ticaret Üniversitesi akademisyenlerinin KOBİ’lerin iade sorunlarına çözüm önerileri şöyle:

İadelerde önceliğinizi belirleyin: Müşteri odaklı mı olacaksınız? İade odaklı mı? Müşteri odaklıysanız iade sürecini kısa tutun ve ücretleri hızlı iade edin.

İade politikanızı sağlamlştırın: İadede para transferi yerine ürün değişikliklerini öncelikli hale getirin.

İade işlemlerini kolaylaştırın: Müşteri hâlâ iade etmek

istiyorsa, iade işlemlerini kolaylaştırın.

Envanter seviyelerinizi güvenceye alın: Satılan ve iade edilen ürünleri mümkün olan en kısa sürede yeniden stoklamaya hazır olun.

Doğru nakliye sistemini oluşturun: Tahmini sürelerle uyum ve iade sürenizde de tahmini bir süre belirleyin.

Bir atık planınız olsun: Taşıma sırasında kırılan ve bozulan ürünleriniz için bir dönüşüm planı belirleyin. Yeşil mutabakat kapsamında bu kalemler de dikkate alınacak.

İndirim döneminde marka itibarı

İstanbul Ticaret Üniversitesi Uluslararası Ticaret Bölümü Başkanı Prof. Dr. Figen Yıldırım, iade sisteminin müşteri için güvence olduğunu belirterek, “İade süreci hem tüketicuyu hem de firmaları yoruyor. Firmaların iade sürecindeki yaklaşımları bir sonraki satışlarını etkiliyor. Perakendeciler özellikle bu konuda müşteri memnuniyetini ön planda tutarken, tedarik zincirindeki e-ticaret partnerlerine de aynı felefeeyi benimsetmeli” diye konuştu. “KOBİ’ler, doğru kurulan tedarik zinciri yönetiminde kazan-kazan

Figen Yıldırım

felefeesi ve hız kazandıracak bilgi sistemi altyapısı oluşturmali” diyen Prof. Dr. Yıldırım, sözlerini şöyle sürdürdü: “İade süreçlerinin en fazla müşteri kazanılan nokta olduğunun da altını çizmekte fayda var. Çünkü iade ve güven, e-ticaretin en önemli iki kavramı.

Dezavantajlı bir süreç olan iade döngüsünde KOBİ’ler, tüketicilerin güvenini kazanarak markalarını daha eşsiz kılabilirler. Marka itibarı indirim dönemlerinde çok önemli oluyor. İadeyi iyi takip edin, müşterinin güvenini baki tutun.”

Döviz kuru ve rekabetçilik

Döviz kuru, dış ticarete oldukça tesirlidir. Kurun seviyesi, ihracat ürünlerinizin rakipleriniz karşısındaki görelî fiyatını belirleyen ana unsurlardan biridir. Bir başka ifadeyle, döviz kuru ihracatta rekabet gücünüzü etkiler. Rekabet gücünüzü daha iyi tespit etmek için esasen nominal döviz kuruna değil, reel efektif döviz kuruna bakmak gerekir. Zira, reel efektif döviz kuru (REK), dış ticaretinizde yüksek ağırlığa sahip ülkelerin para birimlerinden oluşan sepet karşısında kendi para biriminizin değerinin enflasyon farklarından arındırılarak hesaplanmasıyla ortaya çıkar. Dolayısıyla REK, fiyat açısından rekabet gücünüze dair daha net ve sağlıklı bilgiler sunar.

REK için 100 rakamını normal eşik değer olarak ele aldığımızda, 100'ün üzerindeki seviyeler -özellikle 110'dan sonrası- para biriminizin ticaret partnerlerinize kıyasla değerli hale geldiği anlamına gelir. Bu durumda, ihraç ettiğiniz ürünler görece daha pahalı hale geldiği için rekabet gücünüzün aşınması ve ihracat performansınızın kötüleşmesi beklenir. 100'ün altındaki seviyelerde ise -özellikle 80-90 bandının altı- para biriminiz görece değersizleşir. Bu koşulda ise ihracat performansınızın iyileşmesi beklenir.

İdeal seviye ve aşırı uçlar

Bizim gibi gelişmekte olan bir ülke için REK'in 90 ile 100 arasında bir noktada konumlanması idealdir. Zira, ihracata dayalı bir büyüme modeli ile kalkınmak için nispi olarak değersiz para biriminden rekabet desteği almak önemlidir. Geçmişte sanayileşerek kalkınma yolunda adımlar atarken Fransa, ABD, Japonya ve Güney Kore gibi ülkelerin kendi para birimlerinin değeri bilinçli biçimde düşük tuttukları bilinen bir gerçektir. Son 40 yıllık süreçte benzer bir stratejiyi Çin de uyguladı.

Türkiye ise son 20 yılda kurda sürekli aşırı uçlarda gezindi, makul bir denge tutturamadı. REK, 2005-2016 döneminde yüksek seviyelerde ilerlemişti. Hatta 2008 ve 2010 yıllarında neredeyse 140 seviyesini görecektik. TL o dönemde aşırı değerliydi. Bu durum, ithalatın patlamasına ve yerli sanayinin gerilemesine yol açtı. Son yıllarda ise diğer uca savrulduk. REK, 50'ye doğru geriledi, TL'nin bu denli değersizleşmesi, enflasyonu azdırdı. Değersiz para biriminin artılarını ise ihracat rakamlarında gördük. İhracatın son yıllarda ivme kazanmasında kurun da etkisi var. Ancak, biz bu kur hareketini belli bir sanayi stratejisi dahilinde kademeli olarak gerçekleştirmedik. Kur iç ve dış şoklardan kaynaklı olarak bu seviyelere çok hızlı geriledi. Döviz kurlarındaki dalgalanmanın boyutlarının yüksek olması, reel sektör için maliyetleri belirleme ve fiyatlamaya yapma açısından çok fazla belirsizliğe neden oldu. Dolayısıyla, rekabetçi TL'den ihracat açısından alabileceğimiz azami katkıyı elde ettiğimiz söylenemez.

Son aylarda döviz kurlarının durağanlaşması ve enflasyonun yüksek seyrini sürdürmesi, REK'in başını hafif kaldırmasına neden oldu. Küresel ekonominin yavaşladığı bir ortamda kurdan gelen rekabet gücü katkısının azalması, ihracatçıları tedirgin etmeye başladı. Fiyat açısından rekabetçi olmak önemli. Bunu kimse yok sayamaz. Ama son yıllarda yaşadıklarımız, sadece kurdan gelen rekabet gücüne sırtımızı dayamayacağımızı gözler önüne serdi. Orta gelir tuzağından çıkacak kadar güçlü ve istikrarlı bir ihracat performansı istiyorsak, bunun yolu kalite ve ürün çeşitliliği açılarından da rekabet gücümüzü artırmaktan geçiyor.

Ekonomide yeni düzenlemeler

TBMM'de kabul edilen Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, ihalelerden fiyat istikrarına, kamulaştırmadan motorlu araç ticareti yapanlardan teminat alınmasına kadar birçok alanda yeni kurallar getiriyor.

VERGİ Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Kanunda, araba satışı yapanlardan teminat alınması, fiyat istikrarı, kamu ihaleleri, kamulaştırma, İstanbul Finans Merkezi'nde teşvikler, kayyum atanan şirketlerin durumu hakkında yeni veya ek hükümler yer aldı.

belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmasını sağlamaya yönelik tavsiyelerde bulunmak, kamu tarafından belirlenen veya yönlendirilen fiyatların fiyat istikrarı

odağında uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak olacak.

Komite, görev alanına giren konularla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, kamu kurum ve kuruluşlarından isteme yetkisine sahip olacak. Komitenin sekretarya hizmetlerini, Hazine ve Maliye Bakanlığı yürütecek.

KAMU İHALELERİ

Yeni kanuna göre, Kamu İhale Kurulu kararı gereğince mücbir sebepler veya yükleniciden kaynaklanan kusur ile idarece feshedilen sözleşmeler nedeniyle iade edilen bedelin uygulanmasında ortaya çıkan faiz ve yargılama giderlerinin on binde 5'i yükleniciden tahsil edilecek.

CEMEVLERİNE DESTEK

Torba yasada ayrıca, cemevleri için de bazı değişiklikler yapıldı.

Buna göre, Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine "Cemevlerinin yapım, bakım ve onarımını yapabilir" eklendi. Yine Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesine cemevleri ibaresi eklendi. Ayrıca Elektrik Piyasası Kanunu'na "Cemevlerinin aydınlatma giderleri Kültür ve Turizm Bakanlığı'nun bütçesine konulacak ödenekten karşılanır" maddesi eklendi.

KAYYUM ATANANLAR

Anayasa Mahkemesince iptal edilen Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 'muvazaalı devir işlemleri' başlıklı maddesi, kanun boşluğunun giderilmesi için yeniden düzenlendi.

Buna göre, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun şirket yönetimi için kayyum tayinini düzenleyen maddesi uyarınca Tasarruf

Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF) kayyum olarak atandığı şirketlerde, soruşturmanın başladığı tarihten 19 Temmuz 2018'e kadar ortaklık pay ve haklarına ilişkin olarak şirket ortakları tarafından yapılmış devir ve temlik işlemleri, Fon Kurulu'nca muvazaalı kabul edilmesi halinde geçersiz sayılacak ve Fon'un talebi üzerine ticaret sicilinden terkin edilecek. Geçersiz sayılma işlemine karşı ilgililerce, tebliğden itibaren 1 ay içinde şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesinde dava açılabilir.

KAMULAŞTIRMA TAZMİNATLARI

Diğer yandan, kamulaştırma işlemleri de torba yasada yer aldı. Kamulaştırma bedelleri ve kamu-laştırmasız el atma tazminatlarına ilişkin mahkemelerce hükmedilen bedel, tazminat, vekalet ücreti ve yargılama giderlerinin ödenmesi için icra takibine gidilmeden önce davacı, banka hesap numarasını yazılı şekilde davalı idareye bildirecek. İdare de bildirim tarihinden itibaren 30 gün içinde ödeme yapacak.

İcranın geri bırakılması talep edilirse idarenin teminat gösterme zorunluluğu olmayacak. Açılan davalarda mahkeme ve icra harçları maktu olarak belirlenecek ve bu ödemeler idarelerce yapılacak.

FİİLİ EL KOYMA

Kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırması hiç yapılmamış olmasına rağmen 4 Kasım 1983'ten 28 Temmuz 2021'e kadar kamu hizmetine ayrılan taşınmazlara veya kaynaklara malikinin rızası olmaksızın fiili olarak el konulması veya hukuki el atılması nedeniyle açılan davalarda hükmedilen bedel ve tazminat ödemelerinde kullanılmak üzere, ihtiyaç olması halinde davalı idarelerin bütçelerinde özel pay ayrılacak.

Merkezi yönetim bütçesine dahil idarelerin bütçelerinde sermaye giderleri için öngörülen ödeneklerinin yüzde 3'ü, belediye ve il özel idareleri ile bağlı idareleri için en son kesinleşen bütçe gelirleri toplamının, diğer idareler için en son kesinleşen bütçe giderleri toplamının en az yüzde 3'ü oranında bütçelerinde pay ayrılacak.

İFM'deki kurumlara yeni teşvik

Türkiye'nin uluslararası rekabetçiliğinin geliştirilmesi, ekonomik büyümeye katkı sağlanması, ülkeye döviz girdisi sağlanması ve istihdam imkanlarının artırılması amacıyla yeni bir teşvik getiriliyor. Bu konu da torba yasada yer aldı. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliğe göre, katılımcı belgesi alarak İstanbul Finans Merkezi (İFM) bölgesinde faaliyette bulunan kurumların, özellikle bu faaliyet kapsamında yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirilmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın yüzde 50'si kurum kazancından indirilecek. Bu indirimden yararlanılabilmesi için kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması, aracılık faaliyetine ilişkin malların satıcısı ve alıcısının Türkiye'de olmaması şartı aranacak. Cumhurbaşkanı, bu oranı, sıfıra kadar indirmeye veya bir katına artırmaya yetkili olacak.

Kamu alımlarında EKAP yolu

Torba yasayla, Kamu İhale Kanunu'nda değişiklik yapıldı. Kanunun ek 1'inci maddesinin ilk ve ikinci fıkraları şu şekilde değiştirildi: "Her türlü mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin alım, ihale ve sözleşme süreçlerine ilişkin olarak; yaklaşık maliyetin ve dokümanların hazırlanması, ilanların yayımlanması tekliflerin veya yeterlik başvuruları'nın sunulması ve değerlendirilmesi, ihalelerin sonuçlandırılması, sözleşmelerin imzalanması, sonuç bildirimini, hakedişlerin düzenlenmesi gibi her türlü işlem, onay, bildirim ve tebligatlar ile şikayet ve itirazın şikayet başvuruları, kısmen veya tamamen kurumca kurulan ve işletilen Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden gerçekleştirilebilir."

TÜRKİYE'YE

Doğrudan yatırımlarda birincilik İspanya'ya geçti

Türkiye'ye gelen uluslararası doğrudan yatırımlar (UDY), yılın 9 ayında 9 milyar 282 milyon dolar oldu. Söz konusu dönemde Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ülke 1.5 milyar dolarla İspanya olurken, birinciliği de Hollanda'dan aldı. Sektörel dağılımda ise en fazla yatırım yüzde 35'lik payla finans ve sigortada yapıldı.

KÜRESEL ekonomideki yavaşlamaya rağmen Türkiye, uluslararası doğrudan yatırımları (UDY) çekmede de atılımını sürdürüyor. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi'nden yapılan açıklamaya göre, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), eylül ayına ait UDY tutarını paylaştı. Buna göre, ocak-eylül döneminde Türkiye'ye gelen UDY tutarı 9 milyar 282 milyon dolar olurken, son 12 aylık dönemde toplam UDY girişi 12.8 milyar doları aştı. Yılın 9 ayında Türkiye'ye en fazla yatırım yapan ülke 1.5 milyar dolarla İspanya oldu. Onu 636 milyon dolarla İsviçre, 601 milyon dolarla Hollanda izledi. Üçüncü çeyrek sonuçlarıyla 2022 yılı ilk 6 aylık UDY verilerine göre, Türkiye'ye en fazla

yatırım yapan ülke konumundaki Hollanda, liderliği de İspanya'ya kaptırmış oldu.

FİNANS VE SİGORTA ÖNDE

Sektörel dağılıma bakıldığında ise ilk üç çeyrekte finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 35'lik payla en fazla UDY çeken sektör olurken, imalat sanayi yüzde 23 ile ikinci, toptan/perakende ticaret yüzde 21 ile üçüncü sırada yer aldı. Doğrudan yatırımların sektörel dağılımında finans ve sigorta aynı zamanda imalat sanayi ve toptan/perakende ticaretten liderliği de almış oldu. Zira, 2022 yılı ilk 6 ayında imalat sanayi ve toptan/perakende ticaret yüzde 31'er pay ile en fazla UDY çeken sektörler olurken, bilgi ve iletişim

teknolojileri de yüzde 11'lik pay ile ikinci sırada yer almıştı.

TÜRKİYE İLGİ ODAĞI

UDY yatırımlarındaki son durum hakkında değerlendirmelerde bulunan Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Burak Dağlıoğlu, Türkiye'nin salgın sonrası dönemde ve devam etmekte olan küresel kırılganlıklar ve risklere rağmen güçlü ve dayanıklı yatırım ortamı sayesinde birçok sektörde faaliyet gösteren küresel şirketlerin ve yatırımcıların ilgi odağı olmayı sürdürdüğünü söyledi.

KÜRESEL YAVAŞLAMA

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nın (UNCTAD) son yayınladığı rapora göre, dünyada UDY hareketlerinin 2022'nin ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 30 düştüğüne ve yıl geneli için dünyada yavaşlama öngörüsünde bulunduğu dikkat çeken Dağlıoğlu, şöyle konuştu: "Türkiye'ye baktığımızda ilk üç çeyrekte geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 5 ile sınırlı kalan bir yavaşlama gözlemliyoruz. Dikkat çeken bir diğer başlık ise teknoloji girişimciliği alanındaki yatırımların artarak devam etmesi. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde uygulanan politikalar ve jeopolitik gelişmelere karşı atılan adımlarla yatırım ortamının ve ekonominin canlılığının devamı sağlandı."

Yurt dışı ÜFE verisinin verdiği sinyaller

Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE), belirli bir referans döneminde ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurt dışına satışa konu olan ürünlerin üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak fiyat değişimlerini ölçen fiyat endeksidir. Dolayısıyla ihracat edilen ürünlerin maliyet gelişimi hakkında bize önemli ipuçları verir. Burada düşüş olması, enflasyonda düşüş olma ihtimalinin arttığını gösterir. Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi'nde, ürünlerin ihracat fiyatları doğrudan sanayi sektöründeki üretici firmalardan alınır.

2022 yılı ekim ayında YD-ÜFE (2010=100) bir önceki aya göre yüzde 1.34, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 103.79 artış gerçekleştirdi. Yıllık bazda 103.79 yüksek gelebilir. Ancak bir önceki ay 117.04 olan veri 103.79'a düşmüşse durum değişir. Burada fiyat artış baskısının azaldığını söyleyebiliriz. 2021'in 12. ayında yıllık bazda çok yüksek bir artış gerçekleştiğinden, 2022 yılı aralık ayında önemli bir düşüş gerçekleşebilir.

ABD'de son açıklanan TÜFE ve ÜFE verilerinin düşük olması, yurt dışı ÜFE rakamının azaldığını düşüş göstermesini teyit ediyor. Global anlamda bazı ürünlerde önemli fiyat düşüşleri söz konusu. Bir yandan petrol fiyatlarında düşüş, diğer yandan pamuk gibi emtialarda gevşeme, verilerdeki gerilemeyi açıklayabilir.

Enerji fiyatlarının artış hızı

Ancak global kriz nedeniyle yerine koyma korkusu taşıyan firmalar ciddi stoklu çalışmakta olduğundan fiyat düşüşlerinin enflasyona etkisi mevcut stokun erimesi kadar gecikecek. Bu durumda enflasyon katlaşıyor ve baz etkisi dışında düşmekte zorlanıyor. Yıllık bazda yüzde 165.85 artan enerji YD-ÜFE verisi, aylık bazda sadece yüzde 0.93 arttı. Bu durum enerji fiyatlarındaki artış hızının yavaşladığını göstermekte olup, önümüzdeki dönem enflasyonda düşüş gelmesi kolaylaşacak demektir.

Daha detaya bakarsak, yıllık değişimlere göre, YD-ÜFE sektörlerinden tütün ürünleri yüzde 71.78, giyim eşyası yüzde 72.17, metal cevherleri yüzde 84.82 ile endekslerin en az arttığı alt sektörler oldu. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri yüzde 165.85, diğer metalik olmayan mineral ürünler yüzde 136.30, kimyasallar ve kimyasal ürünler yüzde 129.34 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Enflasyonda yavaşlama

Yıllık bazdaki bu olumsuz verilerden sonra olaya aylık bazda baktığımızda farklı bir tabloyla karşılaşıyoruz. YD-ÜFE sektörlerinden metal cevherleri yüzde 2.46, ana metaller yüzde 0.85, diğer mamul eşyalar yüzde 0.06 ile endekslerin en fazla azalış gösterdiği alt sektörler oldu. Buna karşılık b.y.s. makina ve ekipmanlar yüzde 5.86, bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler yüzde 5.86, diğer metalik olmayan mineral ürünler yüzde 3.54 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu. Buradan, özellikle metal hammadde sektöründe fiyat artış hızının azaldığını söylemek mümkün. Dolayısıyla yakın gelecekte metal ürünlerde de fiyat artış hızını her an görebiliriz.

Ekim ayında kapasite kullanım oranının 76.9 seviyesine düşmesi, global durgunluk etkisinin hissedilmeye başlanmış olabileceği ihtimalini artırıyor. Ayrıca yukarıdaki veriler enflasyonda yavaşlamaya yol açabileceği savını da destekliyor.

Teknoloji girişimlerine 1.5 milyar dolar

Tüm dünyada teknoloji yatırımlarında keskin düşüşler gözlemlenirken, ilk üç çeyrekte Türkiye'deki tohum, erken ve ileri aşama teknoloji girişimlerinin 208 işlemde 1.5 milyar dolar yatırım aldığını belirten Dağlıoğlu, şu bilgiyi verdi: "Bu yatırımlarda 99 farklı uluslararası yatırımcı

bulunuyor ve söz konusu uluslararası yatırımcıların da 61'i Türkiye'deki bir girişime ilk kez yatırım gerçekleştirdi. Özetle, Türkiye'ye yönelik uluslararası yatırımcı ilgisinin devam ettiğini görüyoruz ve yeni yatırımcıların da ülkemize gelmeye devam ettiğine şahit oluyoruz."

Eylülde 45.1 milyar liralık yatırım teşvik belgesi verildi

SANAYİ ve Teknoloji Bakanlığı'nun Eylül 2022 dönemine ait yatırım teşvik belgesi listesi Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, eylül ayında bin 300 yatırım teşvik belgesi verildi. Belge alan projelerin yatırım tutarı 45 milyar 161 milyon 291 bin 677 lira olarak hesaplandı. Yatırımların gerçekleştirilmesiyle 29 bin 872 kişinin istihdam edilmesi planlanıyor. Öte yandan, sabit yatırım tutarı 812 milyon 763 bin 198 lira olan ve 2 bin 904 kişiye istihdam sağlaması öngörülen 35 yatırım teşvik belgesi iptal edildi. Bu dönemde

265 yatırım teşvik belgesine tamamlama vizesi verilirken, bu projelerin sabit yatırım tutarı 3 milyar 8 milyon 818 bin 559 lira, istihdam edilenlerin sayısı 13 bin 567 oldu.

YÜZDE 63'Ü YENİ ÜRETİM TESİSİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, Türkiye'nin geleceğine güvenen yatırımcıların ülkeye ilgisinin artarak devam ettiğine dikkati çekerek, "Eylül ayında düzenlediğimiz bin 300 teşvik belgesiyle 29 bin 872 vatandaşımıza istihdam

sağlayacak 45 milyar liralık yatırımı destekleyeceğiz. Üstelik bu yatırımların yüzde 63'ü komple yeni üretim tesisi" dedi. Varank, eylülde teşvik belgesi düzenlenen yatırımların yüzde 67'sinin imalat, yüzde 16'sının hizmetler, yüzde 13'ünün enerji, yüzde 2'sinin tarım ve yüzde 2'sinin madencilik sektöründe yer aldığını da bildirdi. Yatırım tutarının yatırım cinsine göre dağılımına bakıldığında da komple yeni yatırımlar yüzde 63, tevsi yatırımlar yüzde 30 ve modernizasyon, entegrasyon ve üretim çeşitlendirmelerden oluşan diğer yatırımlar yüzde 7 pay aldı.

✓ Dünyanın önde gelen çokuluslu şirketleri, kendi gelecekleri kadar insanlığın da adeta kurtuluşu için en önemli hamlelerinin başına yeşil ekonomiyi yerleştirdi. Şartları en uygun bölge konusunda da Afrika'nın öncelikli konumunda neredeyse hepsi hemfikir.

✓ Sahip olduğu coğrafi konumu sayesinde tüm coğrafyalar içinde güneş, rüzgar, su ve jeotermale ilaveten doğalgazın son yıllarda Afrika genelinde bol miktarda bulunup işletilmeye alınmasıyla karma enerji büyük umutları beraberinde getirdi.

Yeşil ekonomi için Afrika'nın konumu öncelikli

Yeşil enerjiye yılda 40 milyar dolar gerekiyor

Afrika'nın yeşil ekonominin en önemli ayağını teşkil edecek yeşil enerjide tam anlamıyla mevcut kaynaklarını devreye koyabilmek için yılda 40 milyar dolar gibi bir kaynağa ihtiyaç duyuluyor. Artık bu herkesin hedefindeki önemli konulardan ve kilit konumda bir öneme sahip. Bu da kıtanın mevcut yıllık yüzde 6,3 oranında GSYİH'sine denk geliyor. Haliyle her bir devletin bütçelerini buna göre ayarlaması, yabancı yatırımcılara cazip fırsatlar sunulması, kamu-özel ortaklıkların devreye alınması ile mümkün olabilecek. Halen 750 milyon civarında kıta insanının elektriğe kavuşması tüm dünya genelinde çokça konuşulan bir konu ve 10 milyon kadar orta ölçekli işletmenin bir an evvel ihtiyaç duyduğu elektriğe ulaşması bir zaruret.

YEŞİL denildiğinde aklımıza hep müspet konular gelir. Bir gün bu kelimenin ekonomi ile kullanılacağı, adeta her devlet tarafından özlemi çekilen, hatta bir an evvel de ona kavuşulması için çalışılacağı akla gelmezdi. Dahası yeşil enerji, yeşil büyüme, yeşil sanayileşme, yeşil geçiş, yeşil dönüşüm, yeşil hidrojen ve benzeri birçok yeni kavram da hayatımıza girdi. Öyle ki, hemen hemen dünyayı bütünlük sarı ve Afrika ülkeleri gibi bir türlü çağımızın gerektirdiği kalkınma hızını elde edemeyenleri daha fazla heyecanlandırıyor.

Sınırlı maddi kaynaklarla sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmesi sebebiyle yeşil ekonomiye rağbet devamlı artıyor. Özellikle Afrika'da yoksullukla mücadelede büyük umutlar bu alandaki gelişmelere bağlanmış görünüyor. Halen yüzde 80 oranında tüm kıta insanların başlıca geçim kaynakları olan balıkçılık, ormancılık, turizm, hayvancılık ve tarım alanlarındaki kapsayıcı yeşil ekonomi yatırımlarının günün şartlarına göre yeniden düzenlenmesiyle kıtanın elindeki en önemli fırsatlar bu süreçte hayati değer taşıyor.

AFRİKALI MI KIRLETTİ?

İlk defa 1989 yılında İngiltere'de yeşil ekonomi kavramının kullanılmasının üzerinden 33 yıl geçti. Artık tüm dünyada hem mavi hem de yeşil ekonominin üzerinde ısrarla durulması, aslında her geçen gün artan çevre ve iklim konularında aşırı hassas davranmayı gerektiriyor. Afrikalılar da 'biz mi kirllettik, kirlenler düşünsün' deme gibi bir davranışa

Prof. Dr. Ahmet KAVAS

isteseler de giremezler. Aslında doğrudan değilse de çoğu fosil tabii kaynakların ihtiyacı duyan sanayici ülkelere satarken, kendi coğrafyalarında olmazsa da uzak diyarlarda bunun çevreye verdikleri zararlara dolaylı olarak ortak kabul ediliyorlar. Afrika'dan Avrupa Birliği'ne yapılan en büyük ihracat kalemini hâlâ fosil yakıtlar oluşturuyor ve bunları gelir elde etmek için yapıyorlar.

YÜZDE 80'İ KÖMÜRDEN

Günümüzde fosil yakıtlarla dünyamızı kirleten ülkelerin başında ABD geliyor. İlk sıralarda yer almazsa da Güney Afrika Cumhuriyeti, ürettiği mevcut enerjisinin yüzde 80 kadarını kömürden elde ettiği için Afrika'nın 54 ülkesi içinde toplam yüzde 4'lük sera gazı salınımında en büyük paya sahip kıta devleti. Hatta bu alanda en fazla çevreyi kirleten ülkeler arasında 12. sırada. Ne var ki, tüm dünyada kömürden vazgeçilmesi çok zor görünüyor ve Dünya Bankası'nın öngörülerine göre, yakın gelecekte sıfır kömür kullanımı için 500 milyar dolar gerekiyor olsa da kimse buna el atmaya fazla yaklaşmıyor. Bu ve benzeri girişimler için sadece Güney Yarımküre ülkelerinde 2030'a kadar uygulamanın bedeli olarak 2 trilyon doların harcanması gibi akla zarar rakamlar ifade ediliyor.

Çok değil, 20. yüzyılın ikinci yarısında bağımsızlıklarını kazanan çoğu Afrika ülkesi, hızlı kalkınma yarışına nereden başlayacağını dahi bilemedi. Bir anda gelişmiş ülkelerin yakın gelecekte yaşayacakları sıkıntıların çözümlerine kendi iradeleri dışında düştüler. Ne yapıp edip mutlaka daha önceki denenmiş ve devirlerini tamamlamış sanayileşme şekillerini denemelerinin bile imkânsız olduğunu anladılar. Dahası bunların uygulamalarına son verildiği bir zamanda yeşil ekonomiyi geçmekten başka çareleri bulunmadığını gördüler. Bazı kıta devletleri çok alakasız davranırsalar da bunu ciddiye alan çok ülke var.

COĞRAFİ AVANTAJLAR

Sahip olduğu coğrafi konumu sayesinde tüm coğrafyalar içinde güneş, rüzgar, su ve jeotermale ilaveten doğalgazın son yıllarda Afrika genelinde bol miktarda bulunup işletilmeye alınmasıyla karma enerji büyük umutları beraberinde getirdi. Devasa kıta geneline yayılmaları sebebiyle dünyanın önde gelen çokuluslu şirketleri, kendi gelecekleri kadar insanlığın adeta kurtuluşu için en önemli hamlelerinin başına yeşil ekonomiyi yerleştirdiler. Bunun için de şartları en uygun bölge konusunda Afrika'nın öncelikli konumunda neredeyse hepsi hemfikir. Ancak bunu sadece kendileri için mi yapacaklar, yoksa Afrikalıları da bu defa bu

nimetlerden faydalandırılacaklar mı? En büyük sıkıntı, büyük finans kaynakları gerektirdiği için şimdiye kadar 54 ülkenin çok azı ile ortak yatırımlara giriştiler.

Yeşil ekonominin en önemli ayağı, yeşil enerjiye dayalı. Bunu elde etmek için ise en önemli kaynaklardan biri güneş enerjisi. Yeryüzünde bunun elde edilebileceği ortamlar göz önünde bulundurulduğunda 10 bin gigawatt kapasitesi ile yüzde 60'lık bir fırsatın Afrika coğrafyasından elde edilebileceği yönünde. Geçtiğimiz yıllarda yapılan yatırımlarla hayatıyet verilen projelerin neticesinde kıtanın tüm üretimi dünya genelindekinin yüzde 1'ini bile geçmiyor. Henüz yüzde 59'luk bir kaynak değerlendirilmeyi bekliyor.

HİDROELEKTRİK KAPASİTE

Her ne kadar bir ülke olarak algılanması istense ve susuz çöllerden ibaret gibi takdim edilse de Afrika'da, dünyanın en uzun ikinci nehri Nil dahil olmak üzere ilk büyük 100 ırmağın 15 kadarı bulunuyor. Bunlardan elde edilebilecek enerjinin şimdilik sadece yüzde 8'i ancak hidroelektrik için kullanılabiliyor. Önceleri büyük barajların çevreye faydaları kadar belki daha fazla zarar verdikleri üzerinde duruluyordu. Şimdilerde yeşil ekonomi için vazgeçilemezler arasında bir konumu ifade ediyor.

Çevresi Atlas ve Hint Okyanusları yanında Akdeniz ve Kızıldeniz ile çevrili Afrika'nın 30 bin km²'e yakın sahilleri bulunuyor. Bilhassa okyanus rüzgarları sayesinde 158 megawatt'lık enerji üreten Senegal gibi ülkeler, rüzgar enerjisinin kıtanın en önemli yatırımlarından birini gerçekleştirdi ve ürettiği enerjinin yüzde 15'i gibi önemli bir kısmını bu sayede elde ediyor. Bunu fark eden birçok ülke de bu imkândan yararlanmak için yeni fırsatları değerlendiriyor. Ayrıca Sahra Çölü ile Kuzey Afrika'da, kıtanın güneydoğusunda büyük dağların çevresinde de esen rüzgarlar bu alanda yatırımların önünü açmış durumda. Rüzgar enerjisi ile 115 gigawatt kapasitesinde enerji elde edilebileceği hesaplanıyor ki, bu kıtanın birçok sıkıntısını gidermede önemli.

Termal enerjide 2.555 megawatt'lık üretimle ABD, tüm dünyada açık ara önde ise de Kenya gibi bazı Afrika ülkelerinin jeotermal enerji kaynakları da kıtanın yeşil ekonomiye geçişinde önemli bir yere sahip. Great Rift tektonik fay hattındaki sıcak su kaynağı ile ürettiği termal enerji miktarı 823 megawatt olup 7. sırada yer alıyor. 2019'da Turkana Gölü'nün doğu kıyısında Afrika'nın en büyük rüzgar enerjisi santralini kurarak yenilenebilir enerji konusunda yüzde 75 gibi bir orana ulaştı. Aslında fosil yakıtların yerini nelerin alacağı konusunda fazla zaman kaybetmeden yenilenebilir enerji için maliyetleri düşürüp gerekenin yapılmasından başka çare yok.

İstihdamı artıracak yatırımlar

Yeşil ekonomiye geçiş hızlandıkça bu alandaki istihdam artacak ve geleneksel sektörlerde belli bir azalma yaşanacak. Güney Afrika Cumhuriyeti için yeşil enerjiye geçmek, en az 100 bin kişinin işini kaybedeceği anlamına geliyor. İklim değişikliğiyle ısının sadece iki derece artırılmaması için istihdam edilecek kişi sayısının tüm dünyada 25 milyon civarında tahmin ediliyor. Bu durumun Afrika ülkeleri için de milyonlarca kişiye istihdam alanı açabileceği belirtiliyor. Başta Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası kuruluşlar,

Afrika'da yeşil ekonomiye geçiş için 150 milyar dolarlık bir yatırımın devreye alınmasını öngörüyor.

Sanayileşmiş ülkelerdeki kadar olmasa da Afrika ülkelerinde de mevcut sanayi kollarında atıklardan enerji elde edilmeye başlandı. Böylece hem çevre temiz tutuluyor hem de enerjiye ciddi katkı sağlanıyor. Bazı kıta ülkeleri pamuk işleme tesislerinde buna geçti. Togo devletinin Africa Global Recycling ile ülkedeki çöplerden enerji elde etmesi bir umut. Özellikle Güney Afrika Cumhuriyeti'nde 1.700 hektarlık alanda inşa edilen

150 bin nüfuslu The Parks isimli yeni şehir projesi, yeşil enerji temelli her özelliği ile yakın gelecekte yeşil ekonominin şehirleşmede önemli örneklerinden biri olacak.

Yükseköğretim kalitesi tescillendi

YÜKSEKÖĞRETİM hizmetlerinin sunulmasında kalite odaklı bir yönetim sistemini esas alan İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türk Standardları Enstitüsü'nden (TSE) 'İdari Faaliyetler' kapsamında TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi almaya hak kazandı.

TİCARET'te idari birimler faaliyetleri kapsamında Strateji Geliştirme Müdürlüğü Kalite

Yönetim Sistemi süreci öncülüğünde Nisan 2021 tarihinden itibaren TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi entegrasyon çalışmaları yürütülüyordu. Kalite Yönetim Sistemi kurulmasına yönelik idari birim faaliyetleri kapsamında TİCARET İdari Birimler Kalite El Kitabı, 20 ana proses ve bu proseslere ait PUKÖ döngüsünü sağlayacak sistem yapılanması, risk ve fırsat analizleri ve sisteme ait

880 dokümantasyon oluşturuldu.

ULUSLARARASI TANINIRLIK

Söz konusu çalışmalar doğrultusunda 'Üniversite Hizmetlerine Yönelik İdari Faaliyetlerin Sunumu' kapsamında TİCARET'te yapılan dış tetkikte; TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Standardı'nın maddeleriyle ilgili uygulamalar detaylı

olarak incelendi. Dış tetkik neticesinde TSE Yürütme Komitesi'nin 25 Ekim 2022 tarihli kararı ile TİCARET, Kalite Yönetim Sistemi Belgesi ile birlikte IQNET Belgesi (Uluslararası Tanınırılık Belgesi) almaya hak kazandı.

Q1 ve Q2 yayınlarında da öncü

Q1 ve Q2 yayın nedir?

Q1 yayınlar, etki değeri çok yüksek ve uluslararası alanda 'en iyi' olan dergilerde yayınlanan makaleleri, Q2 de etki değeri yüksek ve uluslararası alanda 'iyi' olan dergilerde yayınlanan makaleleri temsil ediyor. Scopus ve Web of Science ise dünyanın en saygın özet ve atıf veri tabanlarıdır.

İstanbul Ticaret Üniversitesi akademisyenlerinin, uluslararası dergilerde yayınlanan makaleleri temsil eden ve giderek artan Q1 ve Q2 kalitesindeki yayınları dikkat çekiyor. Üniversitede bu yılın ilk 10 ayında Web of Science Q1 seviyesinde 50 yayın üretildi. Web of Science Q2 ve Scopus Q1 ve Q2 kalitesindeki yayınlar da beş katın üzerinde arttı.

HAMİT KARDAŞ

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi akademisyenlerinin Q1 ve Q2 kalitesinde yaptıkları yayınların sayısındaki artış dikkat çekiyor. Üniversitede üretilen Web of Science Q1 yayınlarının sayısı 2018'de sadece 4 iken, 2022'nin ocak-ekim döneminde bu seviyede 50 yayın üretildi. Web of Science Q2 ve

Scopus Q1 ve Q2 kalitesindeki yayınlarında da beş katın üzerinde artış oldu.

Son yıllarda eğitim kalitesi, proje sayısı, doluluk oranlarındaki artış ve üretilen yayınları ile dikkatleri üzerine çeken İstanbul Ticaret Üniversitesi, Q1 ve Q2 kalitesindeki yayınlarıyla da öne çıkıyor. Hem Web of Science hem de Scopus alanındaki Q1 ve Q2 yayınlar, son beş yılda düzenli olarak arttı.

SCOPUS YAYINLARINDA REKOR KIRILDI

Üniversitede 2018'de sadece 4 olan Web of Science Q1 yayınların sayısı 2019'da 6'ya, 2020'de 7'ye, 2021'de 15'e çıktı. 2022'nin ilk 10 ayında ise

üniversitede tam 50 Web of Science Q1 yayını üretildi. Web of Science Q2 yayınların sayısı 2019 ve 2020'de 8 iken, 2021'de 22'ye, 2022'nin ilk 10 ayında da 42'ye yükselerek rekor kırdı.

Üniversite, Scopus'ta da kaliteli yayınlarıyla dikkat çekti. Scopus Q1 seviyesindeki yayın sayısı 2018'de 16 iken, 2019'da 11, 2020'de 14 oldu. 2021'de ise önemli bir rekora imza atıldı ve 45 Scopus Q1 yayın üretildi. Bu başarısıyla yetinmeyen üniversite, 2022'nin ilk 10 ayında 92 Scopus Q1 yayın üretti.

Scopus Q2 yayınlarında da öne çıkmayı başaran İstanbul Ticaret Üniversitesi 2019 ve 2020'de 11 olarak gerçekleşen bu alandaki yayın sayısını 15'e çıkarmayı başardı. 2022'nin ilk 10 ayında ise 31 Scopus Q2 yayını üretildi.

FİKRÎ VE SINAİ MÜLKİYET HUKUKU ÇEVİRİMİÇİ SERTİFİKA PROGRAMI

Eğitim Tarih : 12 - 23 Aralık 2022

Eğitim Ücreti : 1200 TL / Öğrenci: 500 TL

Eğitim Süresi : 40 saat

Bilgi ve Ön kayıt için: sem.ticaret.edu.tr

Sertifikalarımız E-Devlet Onaylıdır

Azerbaycanlı girişimcilere eğitim verilecek

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi ile Azerbaycan Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Dernekler Birliği (KOBİSKA) arasında eğitim programı geliştirme ve düzenleme konusunda işbirliği öngören bir protokol imzalandı.

KOBİSKA Başkanı Nigar Alasgarova başkanlığındaki konuk heyet, İstanbul Ticaret Üniversitesi'ni ziyaret ederek, Rektör Prof. Dr. Yücel Oğurlu ile görüşti. Ziyarette Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Elçin Aykaç Alp ve Sürekli Eğitim Merkezi (SEM) Müdürü Doç. Dr. Hanifi Parlar da hazır bulundu.

GÜÇLÜ EĞİTİM ALTYAPISI

KOBİSKA Başkanı Nigar Alasgarova, Türkiye'de başarılı bir geçmiş ve eğitim altyapısı bulunan İstanbul Ticaret Üniversitesi ile işbirliği yapmaktan memnuniyet

duydıklarını dile getirdi. Rektör Prof. Dr. Oğurlu da Azerbaycan gibi kardeş ülkelerdeki kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak katkı sunmanın mutluluğunu yaşadıklarını söyledi.

Protokol kapsamında KOBİSKA'nın oluşturduğu Girişimcilik Akademisi'nde SEM tarafından uzaktan eğitim yoluyla dersler verilecek ve eğitimlere katılanlara İstanbul Ticaret Üniversitesi onaylı sertifika sunulacak.

Anlaşma çerçevesinde KOBİSKA üyelerinin girişimcilik ve finansal okuryazarlığı ile becerilerini artırmak amacıyla İstanbul ve Bakü'de atölyeler, seminerler, eğitimler ve mesleki gelişim programları düzenlenmesi planlanıyor.

Söz konusu protokol bir yıl devam edecek ve taraflar feshetmediği sürece her yıl otomatik yenilenecek.

DEVLET DESTEKLERİ VE HİBELER

Bilişim sektörüne
uluslararasılaşma
desteği

Bilişim sektörünün uluslararasılaşmasına yönelik destek; Türkiye'de yerleşik bilişim ve alt sektörlerinde yer alan yazılım, gömülü yazılım, dijital oyun, e-spor, finansal yazılım ve teknolojiler, blokzincir yazılım ve teknolojiler, yapay zeka, büyük veri, siber güvenlik, akıllı şehir ile yeşil dönüşüm yazılım ve hizmetleri, telekomünikasyon, 5G, bulut ve iletişim hizmetleri, veri merkezi, bilişim hizmetleri, sistem bakım ve destek hizmetleri, dijital aracılık ve hizmet platformları ve ilişkili sektörlerde faaliyet gösteren şirketler, kurumlar ve işbirliği kuruluşlarını kapsıyor.

A. İhracata hazırlık ve kurumsal kapasite oluşturma aşaması destekleri

A.A. Şirketler
Destek kalemi, destek üst limiti,
destek oranı

1. Tekno-hızlandırıcı ihracat projeleri: 4.8 milyon TL/Proje, %70
2. Yurt dışı SMH tescili: 600 bin TL/Yıl, %60
3. Rapor ve veri analizi: 600 bin TL/Yıl, %60
4. Belgelendirme-sertifika: 600 bin TL/Yıl, %60
5. Yurt dışı proje bazlı insan kaynağı arama: 300 bin TL/Yıl, %60
6. e-ticaret site ve platformlara bireysel üyelik: 48 bin TL/Site/Yıl, %60
7. Yazılım, mobil uygulama, dijital oyun geliştirme desteği: 300 bin TL/Personel (maksimum 5)/Yıl, %50
8. Kiralama (donanım, test merkezi): 600 bin TL/Yıl, %50
9. Kiralama (yazılım lisansı): 600 bin TL/Yıl, %60
10. Pazar giriş: 2.4 milyon TL/Yıl, %50

A.B. İşbirliği kuruluşları

1. Rapor ve veri analizi: 600 bin TL/Yıl, %70
2. e-ticaret sitelerine üyelik: 48 bin TL/Site-platfom-kuruluş/Yıl, %60
3. HİSER: 4.8 milyon TL/Proje, %75
4. Yurt dışı pazarlama/Alım heyeti: 1.8 milyon TL/Faaliyet, %75

B. Yurt dışına yönelik pazarlama ve pazarda tutundurma aşaması destekleri

B.A. Şirketler

1. Reklam, tanıtım, pazarlama: 4.8 milyon TL/Yazılım-platfom/Yıl, %60/3.6 milyon TL/Genel tanıtım/Yıl, %60
2. Ürün yerleştirme (Yurt dışı dizi, film, vb.): 1.2 milyon TL/Yıl, %60
3. Komisyon (Google, Play Store, App Store vb): 1.2 milyon TL/Uygulama/Yıl, %50
4. Komisyon (acente): 1.2 milyon TL/Yıl
5. Yurt dışı fuar/kongre/konferans/seminer bireysel katılım: 300 bin TL/Etkinlik, %60/600 bin TL/Prestijli etkinlik
6. Yurt dışı fuar/kongre/konferans/seminer milli katılım (sanal fuar dahil): 300 bin TL/Etkinlik, 600 bin TL/Prestijli etkinlik, %70
7. Milli katılım organizasyon düzenleme ve tanıtım: 1.44 milyon TL/Organizasyon, %75
8. Yurt içi fuar/kongre/konferans bireysel katılım: 180 bin TL/Etkinlik, %60
9. Yurt dışı birim: 1.44 milyon TL/Birim (ülke başına)/Yıl, %60

B.B. İşbirliği kuruluşları

1. Reklam, tanıtım, pazarlama: 3.6 milyon TL/Genel tanıtım, %70
2. Ürün yerleştirme (yurt dışı dizi, film vb): 1.2 milyon TL/Yıl, %60
3. Yurt dışı fuar/kongre/konferans/seminer bireysel katılım: 300 bin TL/Etkinlik, 600 bin TL/Prestijli etkinlik, %60
4. Yurt dışı fuar/kongre/konferans/seminer milli katılım (sanal fuar dahil): 300 bin TL/Etkinlik, 600 bin TL/Prestijli etkinlik, %70
5. Yurt içi fuar/kongre/konferans/seminer bireysel katılım: 180 bin TL/Etkinlik, %70
6. Yurt içi fuar/kongre/konferans/yanışma/egitim organizasyonu: 2.4 milyon TL/Proje, %70
7. Sektörel ticaret ve alım heyeti: 1.8 milyon TL/Program
8. Yurt dışı birim: 1.44 milyon TL/Birim (ülke başına)/Yıl, %60
9. UTPO: 12 milyon TL/Yıl, %75

Ahmet
KARATAŞ

Kırtasiyeciler Dubai'den dünyaya açılıyor

KAĞIT, kırtasiye ve ofis malzemeleri sektörlerini üç günde tek çatı altında buluşturan Paperworld Middle East Fuarı, 15-17 Kasım 2022 tarihleri arasında Dubai Dünya Ticaret Merkezi'nde kapılarını açtı. Dünyaca ünlü markaların ve bölgesel oyuncuların, ofis ve okul malzemelerinden bayram dekorasyonlarına kadar çeşitli ürünlerinin yer aldığı fuara, İstanbul Ticaret Odası'nın milli katılım organizasyonu ile 37 Türk firması katıldı.

EN BÜYÜK KATILIM

40 ülkeden 316'dan fazla katılımcının stant açtığı fuar; Almanya, Türkiye, Birleşik Krallık ve Çin dahil olmak üzere dokuz ülke pavilyonuna ev sahipliği yaptı. Türkiye, fuarda katılımcı sayısı ve metrekare olarak en büyük katılım

sağlayan ülke oldu.

BAKAN ZİYARET ETTİ

Fuarın ilk günü Türkiye milli standını Dubai Enformasyon Bakanı H.E. Hasher Bin Maktoum Al Maktoum ziyaret etti. Fuarın ikinci günü ise T.C. Dubai Başkonsolosu M. İlker Kılıç ve T.C. Dubai Ticaret Ataşesi Hacı Hasan Kaygısız Türkiye milli standını ziyaret ederek, katılımcı firmalarla görüştü.

Kağıt, kırtasiye ve ofis malzemeleri, Dubai'de düzenlenen Paperworld Middle East Fuarı'nda vitrine çıktı. İTO'nun milli katılım organizasyonu ile fuara 37 firma katıldı. Türkiye, fuarda katılımcı sayısı ve metrekare olarak en büyük katılım sağlayan ülke oldu.

PSI 2023

Düsseldorf - Almanya
10 - 12 OCAK 2023

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

AVRUPA'NIN PROMOSYON
ÜRÜNLERİ FUARINDA YERİNİZİ ALIN

- Avrupa'nın en büyük ve etkin promosyon ürünleri fuarlarından
- 2 ayrı salonda yaklaşık 30.000 m² sergileme alanı
- 35 ülkeden katılımçı
- 81 ülkeden ziyaretçi
- 60.kez düzenlenecek PSI'nin her yıl yükselen ziyaretçi grafiği
- Promosyon sektörünün uluslararası enstitüsü PSI (Promotion Product Service Industry) nin 6.000 uluslararası üreticisi, ithalatçısı ve distribütörü ile buluşma imkanı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye milli iştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme

KATILIM BİLGİSİ

Minimum stant alanı : 9 m²
Katılım bedeli : 10.385 TL

140
YIL

Çiğdem Terzi Esendemir / Pelin Karamahmutoglu / Esra Avcioğlu

Tel : 0212 455 61 03 / 0212 455 65 06 / 0212 455 61 10

GSM : 0530 040 83 71 / 0530 962 01 39 / Faks: 0212 520 15 26

E-Posta : cigde.terzi@ito.org.tr / pelin.karamahmutoglu@ito.org.tr / esra.avcioglu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

TÜMOSAN
tedarikçilerini
İTO'da aradı

İstanbul
Ticaret Odası
Yan Sanayi
Borsası'nın
düzenlediği
'Tedarikçi Günleri'nde,
TÜMOSAN ile yan sanayici
firmalar buluştu.

OSMAN KUVVET

İSTANBUL
Ticaret Odası
Yan Sanayi
Borsası'nın
(YSB) düzenlediği
'Tedarikçi Günleri', TÜMOSAN ve tedarikçi adaylarını ağırladı. Önceki etkinliklerinde yüzlerce yan sanayici KOBİ'yi, bilişim şirketini ve girişimciyi savunma sanayi firmaları ile ikili görüşmelere alan YSB, bu kez traktör ve otomotiv ürünleri hazırlayan TÜMOSAN ile yan sanayicileri buluşturdu.

YENİ İŞBİRLİKLERİ

Türkiye'de yüksek üretim kapasitesi ve geniş ürün destek ağına sahip TÜMOSAN, büyük oranda yerli firmalarla çalışıyor. Muhtemel yeni tedarikçileriyle tanışmak için İTO'ya gelen TÜMOSAN yetkilileri; bağlantı elemanları, boru ve sac şekillendirme, çelik döküm, sıcak dövme ve talaşlı imalat alanında görüşerek yeni işbirlikleri için adım attı.

42 FİRMA KATILDI

TÜMOSAN yetkilileri, gün boyu 42 firmanın temsilcileriyle bir araya geldi. B2B programında ağırlıklı olarak sanayici firmalar otomotiv sektöründe kullanılabilecek ürünlerini, yeni iş ve projelerini, iş yapma kapasitelerini paylaşıma imkanı buldu.

a2 Teknoloji'nin sıfırdan geliştirdiği video analiz yazılımlarıyla kameralar akıllı denetçilerle dönüşüyor. Kazalar, trafik ve güvenlik ihlalleri anında otomatik olarak tespit edilip, hızlı müdahale imkanı sağlıyor. Sistem şu anda 52 tünelde aktif olarak çalışıyor.

Trafik kazalarını azaltan yerli sistemler

SOYHAN ALPASLAN

TEKNOPARK İstanbul'da yerleşik a2 Teknoloji; trafik kazalarını azaltıp, hayat kurtaran yazılımlar ve ileri teknoloji yerli ürünler geliştiriyor. Trafikteki riskli olayları, gerçek zamanlı ve yüksek performansla tespit eden sistemler; kontrol merkezine anlık bildirimlerle uyarı gönderip, hızlı müdahale imkanı sağlıyor. Olay algılama ve video içerik analizi yazılımları, elektronik denetleme ve plaka tanıma sistemleri geliştiren a2 Teknoloji'nin ürünleri; yurt içi ve yurt dışında; karayolları, demiryolları, emniyet ve istihbarat birimleri, belediyeler ve ulaşım otoriteleri tarafından kullanılıyor.

2012 yılından bu yana akıllı ve güvenli şehirler alanında çözümler üreten firma, ithal ikamesi sağladığı yerli ürün ve sistemleri 26 ülkeye ihraç ediyor.

İstanbul Ticaret'in sorularını, a2 Teknoloji'nin kurucularından Elektronik ve Haberleşme Mühendisi Murat Mutlu cevapladı.

AKILLI ŞEHİR PROJELERİ

a2 Teknoloji'yi tanıtır mısınız?

a2 Teknoloji, 2012 yılında yüzde 100 yerli sermaye ile kuruldu. Görüntü işleme ve video analiz çözümleri geliştirmek üzere yola çıktık. 10 yıllık serüvenimizde geleneksel yöntemlerle yapay zeka metodolojilerini birlikte kullandığımız özgün algoritmalarla 32 farklı ürün geliştirdik. Ağrılıklı olarak 'trafik güvenliği' çözümlerine odaklanan, dinamik bir ileri teknoloji firmasıyız. Akıllı ve güvenli şehir projeleri kapsamında Teknopark İstanbul ve Ankara Bilkent Cyberpark ofislerimizde Ar-Ge çalışmalarımıza devam ediyoruz.

TRAFİK GÜVENLİĞİ YAZILIMLARI

Ürünlerinizden bahseder misiniz?

Sıfırdan yazılımlar geliştirdiğimiz için ihtiyaçlara ve şartlara göre

esnek üretimler gerçekleştirebiliyoruz. Trafik ve ulaşım güvenliğinde 'Otomatik Kaza Tespiti ve Olay Algılama', 'Elektronik Denetleme Sistemleri', 'Plaka Tanıma Sistemleri' ve tüm bu sistemlerin tek bir noktadan yönetimini sağlayan 'Merkezi Yönetim Sistemleri' geliştiriyoruz.

EMNİYET BİRİMLERİNE DESTEK

Plaka tanıma sistemlerini hangi kurumlar kullanıyor?

Suç ve suçluların takibi, çalıntı ve şüpheli araçların henüz suça karışmadan tespiti gibi kritik alanlarda emniyet birimlerimize destek olan a2-PTS Plaka Tanıma Sistemleri geliştirdik. Şu anda Türkiye'de 81 ilde; ayrıca Suudi Arabistan, Somali, Birleşik Arap Emirlikleri, Kuveyt, Katar ve Endonezya'nın birçok şehrinde 2 binden fazla noktada kullanılıyor.

5 KITADAYIZ

Yurt dışına açılım yaptınız mı? Şirketimizi kurduğumuz ilk

günden bu yana hep dünyaya hitap etmeyi hedefledik. Türkiye'de doğmuş genç bir firma olarak küresel pazara ulaşma stratejimizi çözüm ortaklığı modeli üzerine inşa ettik. Intel, Dell, Motorola Solutions, Siemens, Pelco, Hanwha Techwin (Samsung), Panasonic, Hikvision ve Huawei gibi birçok küresel markanın teknoloji partneri ve çözüm ortağıyız. Global partnerlerimiz ve distribütörlerimizle çözümlerimizi tüm dünyaya tanıtıyor ve ulaştırabiliyoruz. Bu sayede yazılımları 5 kıtada, binlerce noktada kullanılan bir marka haline geldik.

BULUTTAN ÜRÜN SUNUMU

Yeni dönemdeki hedefleriniz neler?

Yeni dönemde hitap ettiğimiz müşteri kitlesini genişletmek adına ürünlerimizi bulut (cloud) mimarisine taşımaya başladık. Buradaki hedefimiz, kullanıcıların ilk yatırım maliyetini ortadan kaldırıp, teknolojiyi erişilebilir kılmak. Tüm ürünlerimizi cloud platformları üzerinden daha geniş bölgelerdeki son kullanıcılara ulaştıracağız. Çözüm ortağımız Huawei, bulut çözümlerimizi en iyi ikinci uygulama olarak seçti.

AKILLI OTOYOL ÜRÜNLERİ

Akıllı otoyol ürünleriniz hangi aşamada?

Otonom araçların yayılması sadece araçların akıllandırılması ile olmayacak, aynı zamanda yollar da akıllı hale gelecek. Bu anlamda İngiltere ve Almanya'da pilot çalışmalar olduğunu görüyoruz. Biz de bu alanda çalışmalarımızı ilerleterek, yol üzerindeki canlı trafiği analiz eden, yol durumunu ve riskleri belirleyen ve bu bilgileri araçlara ulaştıran, kısacası otoyolları akıllı hale getirecek daha kapsamlı bir ürün ailesi geliştirmeyi hedefliyoruz.

TEKNOPARK İSTANBUL **MİLLİ SANAYİ İÇİN GÖREVDE** 209

Trafikte anlık risk tespiti

- a2-VCA sistemi kaza riski oluşturan olayları anında tespit ediyor.
- Tüm hareketleri yüksek doğrulukta ve hareket ile eş zamanlı algılıyor.
- Hareket kaynağını (insan, hayvan, araç, cisim, duman, alev vb.) anında belirliyor.
- İlgili objeyi takip edip, hareketlerinin kaza riski analizini yapıyor.
- Risk tespit edildiğinde kontrol merkezini uyarıp, önlem alınmasını sağlıyor.
- Kazaları anında tespit ettiğinden, ilgili ekiplerin hızlı müdahalesine imkân sağlıyor.

EDS'de ithal ikamesi

"Hız tespiti park ihlali, dönüş yasağı tespiti gibi sistemlerimiz Türkiye'deki EDS projelerinin üçte birinde kullanılıyor. EDS'de yabancıların hâkimiyetini kırdık. İthalatın önünü kestiğimiz gibi yurt dışına da önemli miktarda ihracat yapıyoruz."

26 ülkedeyiz

"Şu ana kadar ürünlerimizi 26 ülkeye ulaştırdık; bunu tutarlı bir şekilde ilerletmek istiyoruz. 2022 yılında teknoloji ortağımız Hanwha Techwin ile yaptığımız distribütörlük anlaşması ile Avrupa pazarına yönelik düzenli satış kanalları oluşturduk. Ayrıca İsrail, Almanya, Danimarka, İspanya, Özbekistan, Birleşik Arap Emirlikleri gibi çeşitli ülkelerde projeler geliştiriyoruz."

Türkiye için bir ilk

"Doğu Karadeniz bölgesinde gerçekleştirdiğimiz bir proje ile 4 şehirdeki tünellerin olay algılama sistemleri, tek bir noktadan Trabzon Ana İzleme Merkezi'nden yönetilebilir hale geldi. 2020 yılında başlattığımız bu proje 2022'de devreye girdi. Bu sistemi Türkiye genelinde uygulamak ve yurt dışında da yaygınlaştırmak istiyoruz."

Sat, geri kirala tam olarak işliyor mu?

Ekonomideki birçok işlem, sağlanan vergi avantajları ile işlerlik kazanır veya çalışamaz hale gelir. Bu da işin doğası gereğidir. Adı üzerinde fayda maliyet analizine bakılarak işlem yapılması gerekir. Bazen de bir işlem teşvik edilirken, unutum veya başka nedenlerle öyle bir duruma gelir ki, görünürde teşvik edilirken bazı tuzaklar da ortaya çıkabilir.

Osman ARIOĞLU

Konu

Sat-geri kirala, bir finansman yöntemi olarak yıllarca tartışıldı, bugünkü haline 12 Aralık 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile geldi. Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi Kanunlarına da konuyla ilgili istisna hükümleri konuldu. Kurumlar Vergisi Kanunu'na konulan istisna hükmü, kanunun 5/1-e maddesinde düzenlendi, sat-geri kirala işlemi nedeniyle finansal kiralama ve bu işlemi yapan kuruluşlara yapılan satışlardan doğan kazancın kurumlar vergisinden istisna olduğu belirtildi. Ayrıca iktisadi kaymetin daha sonra üçüncü kişilere satışında istisna süresinin hesabında finansal kiralama şirketine kalan sürenin de dahil edileceği açık olarak hükme bağlandı.

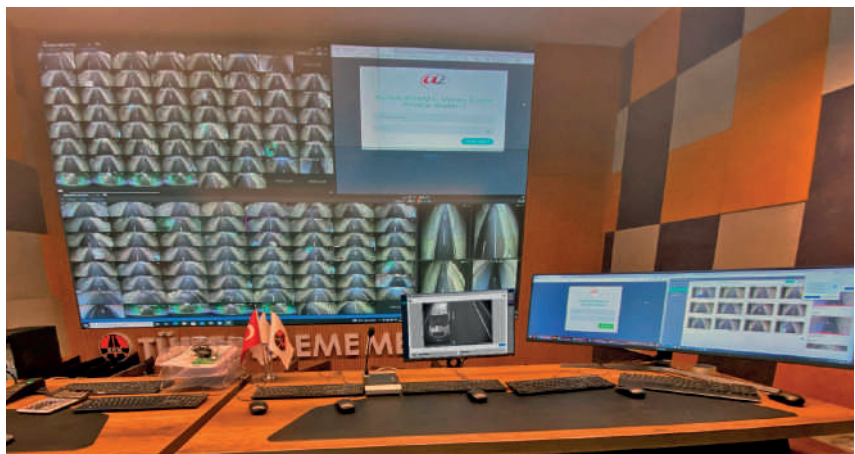
Katma Değer Vergisi Kanunu'nda konuya ilişkin istisna 17/4-y maddesi ile hükme bağlandı. Güncel KDV Kanunu'ndaki hüküm, Kurumlar Vergisi Kanunu'ndaki kadar net işleyen bir hüküm değildir. Ancak ilk bakışta sat-geri kiralama işlemindeki iktisadi kıymetin finansal kirama şirketine geçmesi ve kira süresi sonunda tekrar kuruma dönmek KDV'den istisna olduğu konusu açık olarak hükme bağlandı. Düzenlemede kanışıklığa yol açan ve önemli ölçüde bu işlemi işleyemez hale getiren hüküm ise maddenin devamında yer alan ifadede kaynaklanıyor. Bu ifade kısaca; sat-geri kirala konusu yapılan iktisadi kıymete ilişkin henüz indirilemeyen KDV'nin indirimine devam edilemeyeceğini, ancak gider yazılabileceğini belirtiyor.

Vergi tekniği ve KDV Kanunu'ndaki hangi istisnalara ilişkin yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılmayacağı zaten ilgili kanunda yer aldığından bu hüküm, konuya açıklık getirilmesi olarak değerlendirilebilir. KDV Kanunu'nun 30. maddesinde vergiden istisna edilmiş teslim ve hizmetlere ilişkin yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılmayacağı belirtildi, buna istisna teşkil edecek, hangi istisna işlemlere ilişkin yüklenilen KDV'nin indirilebileceği yine maddede sayıldı. Hal böyle olunca bu hükmün ayrıca konulmasına gerek bile bulunmadığı söylenebilir.

Çözüm önerimiz

Altını çizmek istediğimiz ve bize göre düzeltme ihtiyacı olan, bahsi geçen hükmün 17/4-y maddesinden çıkarılması, ek olarak işlem nedeniyle yüklenilen KDV'nin indirilebilmesini sağlamak için 17/4-y benindin 30. maddenin (a) fıkrasının parantez içi hükmüne eklenmesidir. Belli ki, mevcut düzenleme yapılırken genel hükümler dikkate alınmış ve sat-geri kirala işlemine özel bir ayrıcalık verilmek istenilmemiştir. Bize göre sat-geri kirala, özünde bir finansman temini işlemidir. Sat-geri kirala işlemi yapan firma, bu işleme konu iktisadi kıymeti satın alırken iktisadi kıymetin tabi olduğu oranda KDV'yi ödeyerek satın aldıktan sonra, şirketin finansman kullanarak satın aldığı herhang bir iktisadi kıymetten farklılığı yoktur. Bu nedenle farklı bir maliyete de katlanmamalı.

Şayet, murabaha veya kredili finansmana göre avantaj sağlanmak da istenilmiyorsa, bu defa bu işlemi yapan finans kurumu bakımından banka ve sigorta muamele vergisine tabi olması daha doğru bir çözüm olacaktır. Bunun için yasal düzenleme gerekecek. Ancak, leasing şirketi büyüklükleri ve ölçeği dikkate alındığında; genel olarak kısmen de olsa leasing maliyetlerinin murabaha veya krediye göre daha yukarıda oluşacağı realitesi nedeniyle böyle bir değişikliğe gerek duyulmayabilir.

Giyilebilir teknolojilerle pazarlama

Her gün piyasaya yeni bir teknolojik özelliği ile çıkış yapan akıllı saatler ve diğer giyilebilir teknolojiler, müşterilerle ilişki geliştirmek isteyen işletmeler için dahice yöntemler sunuyor. Akıllı saatleri pazarlamada kullanmak için bazı ipuçları.

AKILLI saatleri, dijital ve mobil pazarlamada özel teklifler ve promosyonlar sunmanın bir yolu olarak kullanabilirsiniz. Başta akıllı saatler olmak üzere diğer giyilebilir teknolojik cihazlara bildirim (notification) göndermek mümkün. Bildirim özelliğini etkili şekilde kullanabilirseniz birebir pazarlamada inanılmaz bir avantaj elde edebilirsiniz. Müşterilere yaklaşan indirimler veya etkinlikler hakkında hatırlatma bildirimleri gönderebilirsiniz. Belirli bir miktar para harcayan müşterileri ödüllendirmek için iyi bir seçenektir.

Yakup KOCAMAN
yakup.kocaman@realmarketstrategy.com

Akıllı saatleri kullanarak check-in yapan müşterilere özel indirimler sunabilirsiniz. Müşteri geri bildirimi ve anket yanıtlarını toplamak için akıllı saatleri kullanabilirsiniz.

173 MİLYON AKILLI SAAT

Giyilebilir teknolojiler ile pazarlama stratejinizde müşterilerle daha kişisel bir şekilde bağlantı kurabilir, onlar için daha ilgi çekici ve etkileşimli bir deneyim meydana getirebilirsiniz. Giyilebilir teknolojiler yakında akıllı telefonların yerini alacak. Çünkü insanlar ellerinde harici bir ürün taşımaktansa üzerinde

giyili şekilde taşımayı tercih edecek. Statista'ya göre akıllı saat satışları 2022'de 43.4 milyar dolara ulaştı. Akıllı saat satış adedi ise 173 milyonu aştı. Giyilebilir teknolojilerden bazıları, akıllı saatler, fitness ölçümü yapan cihazlar, başa takılan sanal gerçeklik ekranları, vücuda takılan kameralar, bluetooth kulaklıklar...

HANGİ İŞLEMLER YAPILABİLİR

Bu cihazlar ile yapılabilen işlemlerden en önemlileri ise mobil sağlık izleme (EKG ve nabız ölçümü vb), biyometrik kimlik doğrulama, hareket sensörleri, sanal kişisel asistanlar akıllı koçluk. Şu anda akıllı saat pazarına Apple ve Android saatler hakim. Apple Watch, küresel akıllı saat pazarının yüzde 60'ından fazlasını kontrol ediyor. Samsung'un akıllı saatleri ikinci sırada. Apple ve Samsung, bugün dünya çapında sevk edilen tüm akıllı saatlerin 4'te 3'ünü oluşturuyor.

Depozito iade noktasıyla 5 milyar lira dönüşecek

Türkiye genelinde hayata geçirilecek 7 bin depozito iade noktası ile yılda 20 milyar adet içecek atığı dönüştürülecek. 2023 sonuna kadar kurulacak iade noktalarıyla ekonomiye 5 milyar liralık kazanç sağlanması hedefleniyor.

ÇEVRE, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen ve belirli bir depozito bedeli alınarak piyasaya sürülen ürünlerin tüketilmesi sonrasında iade alınması ve depozito bedelinin geri ödenmesine dayanan Depozito Yönetim Sistemi'nin 2023 sonuna kadar 7 bin noktada hayata geçirilmesi planlanıyor. Çalışmaları Türkiye Çevre Ajansı tarafından yürütülen ve depozito iade sistemi olarak da bilinen uygulamayla Türkiye'de cam, plastik ve alüminyum gibi yıllık tüketilen 20 milyar adet içecek ambalajının tamamının dönüştürülmesi amaçlanıyor.

20 YILDA 100 MİLYAR

Depozito Yönetim Sistemi'nin hayata geçirilmesiyle 37 bin ton sera gazı azalımı sağlanması hedeflenirken, enerjiden 1.3 milyar kWh, petrolden 3.6 milyon varil tasarruf edilmesi bekleniyor. Sistemin ülkeye 20 yılda 100 milyar liralık ekonomik kazanç sağlaması ve 20 bin kişiye istihdam oluşturması öngörülüyor. Sıfır Atık Projesi çatısı altında uygulanan tüm çalışmalarla 2017 yılında yüzde 13 olan geri kazanım oranı yüzde 27.2'ye çıkarılırken, 2023'te bu oranın yüzde 35'e, 2035'te ise yüzde 60'a yükseltilmesi hedefleniyor.

YATIRIMLAR HIZLANACAK

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Başkanı Yavuz Eroğlu, plastik, cam, metal-alüminyum ve karton atıkların çöpe değil, geri dönüşüme gitmesini sağlayacak sistemin gelecek yıl devreye gireceğini belirterek, "Çevresel sorunları azaltması beklenen Depozito Yönetim Sistemi'nin geri dönüşüm sektöründeki yatırımları hızlandırması bekleniyor" dedi. Sistemin çevreyi korurken

ekonomiye katkı sağlayacağını dile getiren Eroğlu, başarılı olunması halinde her yıl 1.2 milyon ton ilave atığın oluşmasının önüne geçileceğini vurguladı.

HEM ÇEVRE HEM SANAYİ

Eroğlu, depozito iade sistemiyle tüketicinin geri dönüşüme teşvik edileceğini, tüketicilerin ürünleri satın alırken depozito iade bedelini de satış noktasına ödeyeceğini söyledi. Depozito sistemiyle tüketici için parasal değer ifade edecek atıkların, toplama merkezlerine götürülüp hammaddeye dönüştürülebileceğini aktaran Eroğlu, "Hem çevre korunacak hem de sanayici ve ülke

kazanacak. Depozito uygulaması, temiz ve geri dönüşüme uygun hammadde elde edilmesine olanak sağlayarak sektörün gelişimini hızlandıracak" dedi.

CARİ AÇIK AZALIR

Türk plastik sektörünün hammadde ihtiyacının yüzde 85'lik kısmının ithalatla karşılandığını ve bu nedenle ciddi anlamda cari açık verildiğini hatırlatan Eroğlu, şöyle devam etti: "Dünyada 6, Avrupa'da ise 2'nci sırada yer alan sektörümüzün hammadde tedarik güvenliği çok önemli. Depozito kartel yapıdaki petrokimya şirketlerinin tedarik ve fiyat şoklarından hem firmalarımızı hem de tüketicileri korumamız mümkün olacak. Bu da cari açığın azalması ve geri dönüştürülmüş hammaddelerle üretilen çeşitli plastik ürünlerin tüketimimize daha uygun fiyatlarla ulaşması anlamına geliyor."

Depozito sisteminin avantajları

- Depozitolu boş ambalajların temiz bir şekilde toplanıp, yüksek kalite hammadde üretmek amacıyla geri dönüşüme gönderilmesi için gerekli altyapının kurulması
- Hammadde yerine geri dönüşüm malzemesi kullanımı sonucunda oluşan tasarruf ve emisyon azaltımı
- Ambalaj atıklarının düzenli depolama sahalarında bertaraf edilmemesi ile oluşan emisyon azaltımı
- Yerel yönetimlerin atık bertaraf maliyetindeki azalma sayesinde ülke ekonomisine katkı
- İstihdam olanakları
- Tüketicilerin/toplumsal davranışlarının önüne

- geçilmesi
- Toplumsal atık ayırma/toplama sistemlerine doğrudan katılımının sağlanması
- Çevrede atık şişelerden kaynaklanan kirliliğin önüne geçilmesi
- Türkiye'nin küresel sürdürülebilir kalkınma eylemine katılımının desteklenmesi

TEXWORLD PARIS 2023 SPRING

Paris - Fransa
6 - 8 Şubat 2023

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

TEKSTİL DÜNYASININ KALBİNDE YERİNİZİ ALIN!

NEDEN TEXWORLD?

- Avrupa'nın önde gelen aksesuar, hazır giyim, kumaş ve moda fuarı
- Sektörün trendlerini yaşayabilme fırsatı
- 55.000 m² sergileme alanı
- 16 ülkeden 200 katılımcı
- En büyük 1.yabancı ülke katılımı : **Türkiye**

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C Ticaret Bakanlığı'nın teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme

KATILIM BEDELİ

Minimum stant alanı : 12 m²
Katılım bedeli : 14.725 TL / m²

Güllin Gürsoy / Ruken Ayata Boztaş / Metin Gökhan Çapkin Çiğdem Terzi Esendemir

Tel : 0212 455 61 17 / 455 65 83 / 455 61 16 / 455 61 03
GSM : 0530 151 42 33 / 0530 151 42 37 / 0530 664 86 22 / 0530 040 83 71
E-Posta : gullin.gursoy@ito.org.tr / ruken.ayata@ito.org.tr / gokhan.capkink@ito.org.tr / cigdem.terzi@ito.org.tr
Faks : 0212 520 15 26
444 0 486 | ito.org.tr | @itokurumsal

İstanbul kongre turizminde 20 basamak yükseldi

RAKAMLARLA

300
4 ve 5 yıldızlı otel

121
Modern AVM

11
Teknopark

7
Kongre merkezi

3
Sergi merkezi

Neden?

İSTANBUL
Kongre & Ziyaretçi Bürosu

- 8 bin 500 yıllık tarih
- Dünyanın en çok ziyaret edilen 8. şehri
- Dünyanın ilk ve en önde gelen uluslararası ticaret merkezi
- 553 yıllık Kapalıçarşı
- 24 saat yaşayan şehir
- Cazip ve rekabetçi fiyatlar

Pandemi sonrası kongre turizminde de tekrar atağa kalkan İstanbul, 32 sıra birden yükselerek 12. sıraya çıktı. İstanbul, 2023-24 yıllarında ev sahipliği yapacağı kongrelerle, kongre turizmi kentleri arasında ilk 10'a girmeyi hedefliyor.

Adaylık çalışması süren kongreler

2024

- Avrupa Karaciğer Araştırmaları Derneği Karaciğer Hastalıkları Zirvesi (Katılımcı sayısı 600)
- Uluslararası Gençlik Nükleer Kongresi (Katılımcı sayısı 500)

2025

- Avrupa Karaciğer Araştırmaları Derneği Karaciğer Kanseri Zirvesi (Katılımcı sayısı 650)
- Avrupa Nöroradyoloji Derneği Kongresi (Katılımcı sayısı 1.000)

2026

- Avrupa Kan ve İlik Nakli Derneği (Katılımcı sayısı 6 bin)

Kesinleşen yeni kongreler

Katılımcı sayısı 300 ile 25 bin kişi arasındaki birçok kongre ve toplantıya çeşitli destekler verildi ve şu kongreler İstanbul'a kazandırıldı.

2023

- Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü Kongre ve Fuarı
- Dünya Üroloji Kongresi
- Uluslararası Enerji Ekonomisi Derneği Kongresi: Katılımcı sayısının 600 kişi olması planlanıyor.
- Avrupa Nöroşirürji Dernekleri Birliği Eğitim Kursu: Katılımcı sayısı 250 kişi

2026

- Dünya Buiatri Kongresi

2027

- Dünya Rekonstrüktif Mikrocerrahi Derneği Kongresi

PAUL Theroux ve Ernest Hemingway gibi birçok ünlü yazarın ilham aldığı İstanbul, tarihi güzellikleri, kültürü, güvenliği, cazip fiyat avantajı ile turistlerin en çok ilgisini çeken şehirler arasında. Bu yılın ilk 10 ayında kente 13 milyon 372 bin 526 yabancı turist geldi. İstanbul, son yıllarda kongre turizmiyle de ön plana çıktı. Uluslararası toplantı sektöründe İstanbul'un temsil eden İstanbul Ticaret Odası'nın iştiraki İstanbul Kongre ve Ziyaretçi Bürosu (ICVB), pandemi sonrası çalışmalarını bu alanda daha da hızlandırdı. Kongre turizminde daha etkin bir rol oynamak isteyen ICVB; Turizm Bakanlığı, belediyeler ve turizm STK'ları ile işbirliği yaparak atağa geçti. Böylece İstanbul kongre turizmine verilen önemin meyveleri de kısa sürede alınmaya başladı.

12. SIRAYA YÜKSELDİ

Dünyadaki tüm destinasyonlarda gerçekleşen kongrelerin istatistiğini tutan Uluslararası Kongre ve Toplantılar Birliği'nin (ICCA) raporuna göre İstanbul, 2021'de fiziki toplantılarda 1.234 şehir içinde 2019'a göre 32 sıra birden ilerleyerek 12. sıraya yükseldi. İstanbul; 2019 yılında 44'üncü, 2018 yılında 84'üncü, 2017'de ise 133'üncü sıradaydı.

YÜKSEK GELİRLİ TURİST

2021'de Amsterdam, Roma, Stockholm gibi Avrupalı rakiplerini geride bırakmayı başaran İstanbul, bu yıl 42 uluslararası kongreye ev sahipliği yaptı. Yüksek gelirli ve nitelikli turist olarak değerlendirilen kongre ve toplantı turistleri, kişi başı ortalama 3 bin dolar harcama yaparak, kent ekonomisine katkı sağlıyor.

ETKİN TANITIM

Peki, İstanbul nasıl bu kadar hızlı bir yükselişe geçti? ICVB'nin yaptığı çalışmalar sonucunda dünyaca ünlü turizm platformu TripAdvisor'da İstanbul'un görünürlüğü yüzde 301 arttı. Yeni nesil destinasyon yönetimi ve pazarlama modeli olan One İstanbul'da başlatılan sosyal medya kampanyası ve fotoğraf yarışmaları ile İstanbul'un 8 milyonun üzerinde etkileşim alması sağlandı. ICVB, uluslararası kongre turizmi fuarlarında da İstanbul destinasyonu olarak yer almaya başladı. 2021 ve 2022 yıllarında IBTM Barselona, ATM Dubai ve IMEX Frankfurt gibi uluslararası fuarlarda İstanbul'u başarıyla temsil etti.

GERİ BİLDİRİM

Fuarlar, işbirliği görüşmeleri açısından verimli geçerken, eksikleri gözden geçirme fırsatı da sunuyor. İstanbul tanıtımı ve kongre kazanımlarının daha çok geliştirilmesi için fuar ziyaretçilerini ve hedef kitleyi etkileyecek 'fuar içi etkinlik' organizasyonlarının önemi, fuar katılımları ile daha iyi anlaşılıyor. ICVB, fuar idareleri ile işbirliği halinde pazarlama ve tanıtım çalışmalarını geliştirmeye devam ediyor.

**HUKUK
GÜNDEMİ**

Av. Muhammet AKSAN

Gelir vergisi kanunu ile birlikte önemli düzenlemeler yürürlüğe girdi

9 Kasım 2022 tarihli ve 32008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile çalışanlara yapılan yemek ve ısınma ödemeleri ile yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışanların vergilendirilmesi, takip tutarı 2 bin TL ve altında olan icra takipleri, öğrenim kredisi borçları, Covid-19 salgını sebebiyle uygulanan idari para cezaları, kur korumalı mevduat uygulaması süresinin uzatılması, yenilenebilir enerji üretiminde gelir vergisi muafiyet sınırının genişletilmesi başta olmak üzere çeşitli konularda düzenlemeler meydana geldi.

Covid-19 salgını kapsamında alınan tedbirlere aykırı davranılması halinde tahakkuk eden idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmesi

Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile Kabahatler Kanunu kapsamında Covid-19 salgını hastalığının yayılmasını önlemek amacıyla 11 Mart 2022 tarihinden 9 Kasım 2022 tarihine kadar verilen ve 9 Kasım 2022 tarihi itibarıyla muhatbına tebliğ edilmemiş olan idari para cezalarının tebliğ edilmeyeceği düzenlendi, tebliğ edilmiş olanların ise tahsilinden vazgeçildi. 9 Kasım 2022 tarihinden önce işlenen söz konusu kabahatler için idari para cezası verilmeyecek olup, ancak bu zamana kadar tahsil edilmiş olan idari para cezalarının ise iade edilmeyeceği belirtildi.

Karşılıksız çek ve protestolu senetler ile kredi ve kredi kartları borçlarına ilişkin kayıtların dikkate alınmaması

Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 1 Ekim 2022 tarihinden önce olup da bu tarihten önce karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin borçluların söz konusu borçlarının ödenmesi geciken kısmının 1 Temmuz 2023 tarihine kadar tamamını ödemesi veya yeniden yapılandırılmaları halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde borçlular hakkında Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacak.

Kur korumalı mevduat döviz/altın dönüşüm süresinin uzatılması

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun Geçici 14. maddesinde yapılan değişiklik doğrultusunda kurumların döviz/altın hesap bakiyelerini Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürmeleri ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığını en az üç ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda elde edilen faiz, kâr payları ile diğer kazançların kurumlar vergisinden istisna sayılması 31 Aralık 2023 tarihine kadar uzatıldı.

İnsanlığın ve uygarlıkların arşivi İstanbul

Yeryüzü coğrafyasının göz bebeği olan İstanbul, kuruluş tarihinden bu yana insanlığın ve ev sahipliği yaptığı uygarlıkların arşivi konumunu sürdürüyor.

1453 yılından bu yana da bizim medeniyetimize ev sahipliği yapıyor. Bu manayı da en güzel şekilde ifade eden münevver, mütefekkir ve şairlerimizden biri de bütün bir cihan devletinin topraklarına 'Kendi Gök Kubbe'miz' ismini veren Yahya Kemal'dir.

Kendi Gök Kubbe'miz; vatanı şiirleştiren, şiirlerini vatanlaştıran Yahya Kemal'in şiir havzasındaki İstanbul, gelecek ile geçmiş arasında kurulan büyük ve sağlam bir köprüdür. Bu köprüden koca bir tarih geçti ve İstanbul bu şahitliğine dünyayı şahit kılıyor.

Coğrafyadan vatana uzanan ve kendi medeniyetinin yolculuğunu sürdüren İstanbul, dünyanın dört bucağının yanı sıra ülkemizin en ticarî köşesinden en kalabalık şehirlerine kadar ekonominin, kültürün, sanatın ve sosyal hayatın lokomotifidir.

Bu anlamda kısılanılmakta haksız değildir İstanbul. Payitahta dair rüya görmeyen hiçbir kimse ve toplum yoktur. Dünyanın hangi milletinden, ırkından, dininden, dilinden olursa olsun, herkes İstanbul'a yabancı kalınmayacağını ve görülmeyeceğini bilir.

Bu his, duygu, düşünce, bizim medeniyetimizin insana bakışıyla direkt bağlantılıdır. Buna sebep; misafirperverliğimiz, merhametimiz, yardımseverliğimizdir. Bardağın dolu tarafına bakanlarımız hakikatı görebilir ve yaşayabilirler.

★★★

Yeri gelmişken bir İstanbul aşığı olan, söz ve yazı ömrünü İstanbul'a hasreden, Türkçemizin ustası Nihad Sami Banarlı'nın İstanbul'una uğrak vuralım:

"Bu şehir, fethedildiği gün Kostantiniyye idi. Türklerin elinde İstanbul oldu. Boğazı, Haliç'i ve çevresiyle tabiat şaheseri idi, fakat asırlarca Türk zevki ve Türk güzel sanatlarıyla işlenerek hem tabiat hem de medeniyet şaheseri haline geldi. Buna Türk İstanbul diyoruz.

Türk İstanbul, diğer taraftan Osmanlı padişahlarının yaptırdıkları muhteşem camiler, medreseler, saraylar, kasırlar, türbeler ve çeşmelerle zengindir. Bu milli imar faaliyetlerine devlet ve milletin başka büyük adamları da katılmışlardır.

Fakat asıl İstanbul, Türk halk zevkinin meydana getirdiği ev, sokak ve mahalle dekorlarıyla; çok zevkli bir ağaçlandırma ile çiçek ve meyve bahçeleriyle, kısaca halk sanatıyla mamur bir şehirdir.

Bu şehir, bir de ölüm mimarisi dediğimiz ve Müslüman-Türk ölüm felsefesinin birer ahiret bahçesi gibi işleyerek inşa ettiği harikulade güzel mezarlıklarıyla milli idi.

İstanbul'u gören Avrupalı şair ve ediplerin İstanbul'da ölmek isteyecek kadar hayran kaldıkları bu ölüm şehirleri, İstanbul'un en kudretli milli çizgilerindendirler.

Türk edebiyatı, edebi heyecanını, işte bu her çizgiyle Türk olan İstanbul için duymuştur. Bunun için de İstanbul'un bu milli renge girmesini adeta beklemiştir."

★★★

Nihad Sami Banarlı'nın 'Türk İstanbul'u tarifinden sonra Yahya Kemal Beyatlı'nın, 'Aziz İstanbul'una uğramayı vazife addetmek icap eder. Vazifemizi sürdürelim.

"Bir iklimin manzarası, mimarisi ve halkı arasında halis ve tam bir ahenk varsa, orada, gözlere bir vatan tablosu görünür.

İklimden anlayan gerçek ve hassas bir sanatkar, İstanbul'un eski semtlerinden herhangi birini, mesela Kocamustafa yahut Eyüpsultan'ı, Üsküdar'ı yahut da Boğaziçi'nin henüz milli hüviyetini muhafaza eden herhangi bir köyünü seyredince katı bir hüküm vererek der ki:

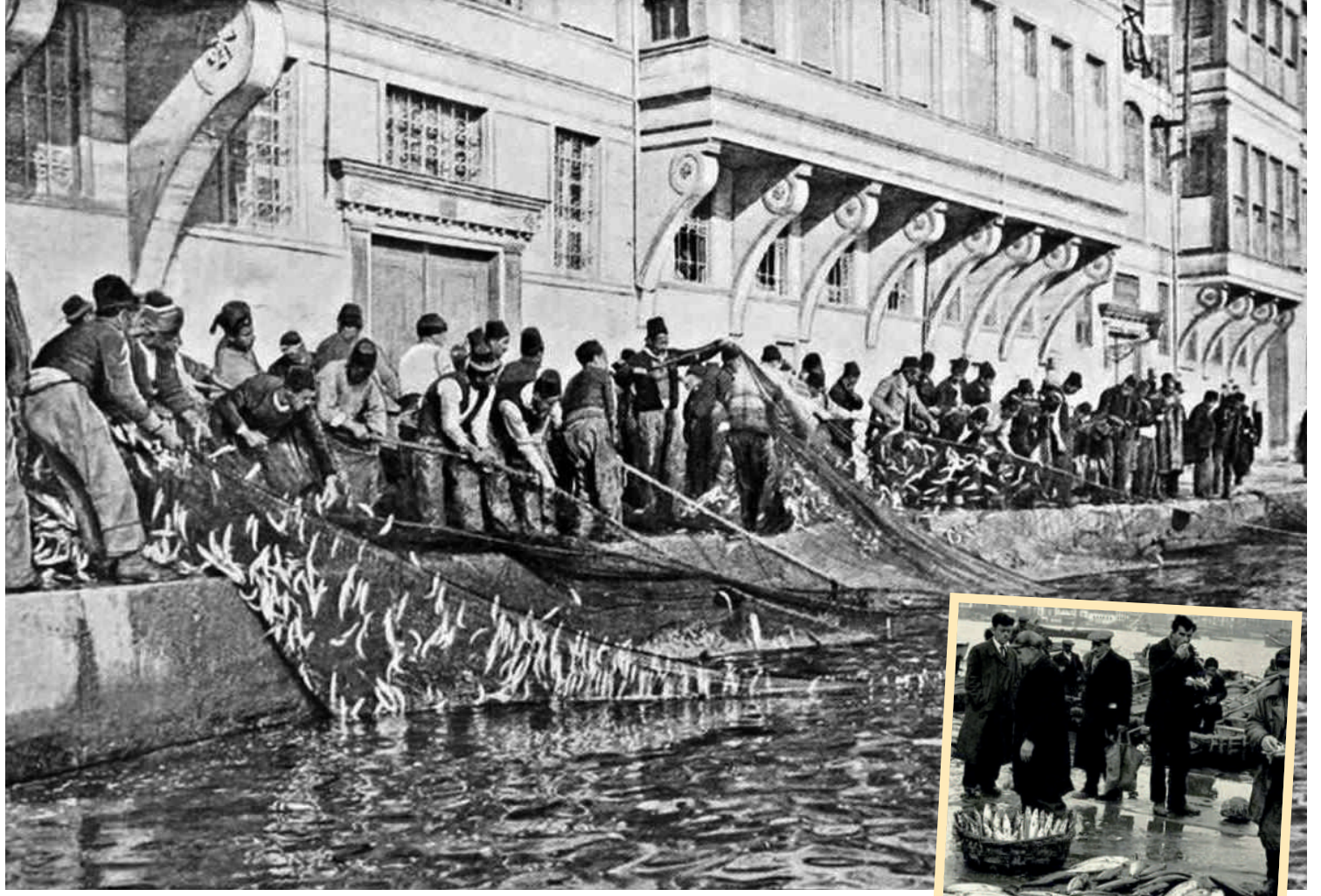
'Bu halk bu iklimde ezelden beri sakin ve bu iklimle bu mimariden ve bu halktan başka unsurlar yaraşmaz.' Evet, gerçek ve hassas bir sanatkar bu hükmü verir".

Evet, iki büyük ustanın anlattığı İstanbul böyle! Bugünün İstanbul'u da bizlere emanettir. Emanete sahip çıktığımız sürece bizim olacaktır vesselam.

Hüseyin ÖZTÜRK

Boğaz suları, sıcaklar bitip de sonbahar rüzgarları esmeye başladığında ekmeğini balıktan kazanlarla dolmaya başlıyor. Balık tutmayı bir ritüel haline getirenler için ise yazın güneşi de kışın karı da fark etmiyor. Her mevsim farklı bir balığın bol olduğu bu kadim göç yolu, özel törenlerle balıkların oltaya misafir edildiği keyif tarihinin de izlerini taşıyor. İşte 'Vira Bismillah' kültürünün asırları aşan tarihinden kesitler:

'Vira Bismillah'ın asırlık tarihi

Boğaz suları Karadeniz ve Akdeniz arası göç etmek isteyen balıkların ana güzergahı olduğu için zengin çeşitliliği barındırıyor. Her mevsim farklı balığın bol olduğu kadim suların ev sahibi ise lüfer. "İstanbul'un balığı ne" sorusunun cevabını kültür tarihçileri, "İstanbullu balık dediğinde anlayan ki, lüferi kastediyor. Diğer balıklara isimleri söylenirken lüfer 'balık' olarak kendine yer ediniyor" cevabını veriyor.

ELLE TUTULAN BALIKLAR

İstanbul balıklarının bolluğu tarih kitaplarında da kendine yer ediniyor. Fransız doğa tarihçisi Pierre Gyllius, 16. yüzyılda İstanbul'a yaptığı ziyaret sırasında karşılaştığı balık bolluğunu, "İstanbul balık bolluğu bakımından dünyanın bütün liman kentlerini geride bırakıyor. Balık denizde o kadar çok oluyor ki, sahilden elle tutulabilir. Baharda balık sürüleri Karadeniz'e doğru akın ederler, kadınlar pencereden sarkıttıkları sepetlerle balık tutabiliyor ve balıkçılar olta ile o kadar çok torik balığı avlıyor ki, bunlar bütün Yunanistan'a, Asya ve Avrupa'nın büyük bir kısmına kâfi gelebilir" cümleleriyle anlatıyordu.

USKUMRU MEVSİMİ

İstanbul balık sevdalıları aynı zamanda balık tarihlerini de ajandalarına ustalıkla not ediyor. Buna göre ocak ayı; kefal, hamsi, şubat; kalkan, tekir, mart; kefal, levrek, nisan; mercan, kılıç, mayıs; barbunya, dilbalığı, haziran; verimsiz mevsim, temmuz; istavrit, sardalya, ağustos, pisi, kofana, eylül; lüfer, palamut, ekim; lüfer, kasım; uskumru, izmarit, aralık; kefal,

Sümeysa Yarış TOPAL

ilerya mevsimi kitaplarda kendine yer ediniyor.

TURFANDA BALIK

İstanbul balık kültüründe mevsimin ilk lüferini tutmak büyük bir prestij olarak yer alıyor. Eylül sonuna doğru tutulabilir hale gelen lüfer için usta balıkçılar Boğaz'ın Karadeniz ağzında saatlerce nöbet tutup bu ev sahibi balığı oltalarında ağırlamanın keyfini yaşıyor. İstanbul balık sevdalıları arasında bu ritüel, turfanda balık tutmak olarak adlandırılıyor. Balıkların Karadeniz'e çıkışları 'anavaşya', Marmara'ya inişleri 'katavaşya' diye adlandırılıyor.

KIŞA ÖZGÜ TEKNE

Bir dönem İstanbul Radyosu'nda İstanbul Kültür Tarihi üzerine program yapan Eşi Şefik Atabey'in kayıtlarına göre paşalar arasında balık tutkusunu başlatan Sultan Abdülaziz Zamanı paşalarının Abraham Paşa'yı. Paşa balık avı sırasında üşümek için kendisine özel bir sandal yaptırmıştı. Sandalın üst kısmını, camekanla kapatmıştı. Etrafı kapalı bu sandaldan bir delik açtırarak oltasını sallayan paşa, yaz kış demeden Boğaz'da balık tutuyordu.

BALIKÇI PADIŞAH

İstanbul'un balığı lüfer, balıkçı padişahların da tarih sahnesine çıkmasına vesile oldu. Eğinli Said Paşa'nın hatıratlarına göre, Sultan II. Abdülhamid lüfer tutkunu idi. Yine bu hatıratlara göre, padişah Beykoz köylerinden bir olta takımı temin etmiş ve lüfer avına çıkmış. Padişah ve ekibi saat 12'ye kadar 16 lüfer tutmuştu. Bunların iki tanesi de padişah tarafından tutulmuştu.

EVLİYA ÇELEBİ'NİN GÖZÜNDEN

Kadim kentin balık kültürü, 17. yüzyıl gezginlerinden Evliya Çelebi'nin tasvirlerinde de yer alıyor. Çelebi'ye göre, 17. yüzyılda İstanbul'da 1.300 balıkçı bulunuyordu. Bunların 1.000'i olta balıkçısı, geriisi de ağ balıkçısıydı. İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası İktisat Komisyonu'nun 1923 yılında hazırladığı rapora göre ise İstanbul'da balıkçılıkla geçinenlerin sayısı 15 bin kişiye ulaşmıştı.

Kitap İstanbul

www.kitapistanbul.org.tr

Hazırlayan: TOLUNAY DAYI

İstanbul yazıları kent ve mimari üzerine düşünceler

İstanbul; birkaç imparatorluğa başkentlik yapmış, kendine has bir yaşam biçimi olan mimarisi, kültürü, tarihsel geçmişi, coğrafi özellikleri, kozmopolitliği, güzelliği ve tüm sorunlarıyla özel bir şehir. Bu kitapta yazar, geçmişinden bugüne, tarihinden kültürüne, gizli kalmış köşelerinden herkesi etkisi altına alan İstanbul'u anlatıyor.

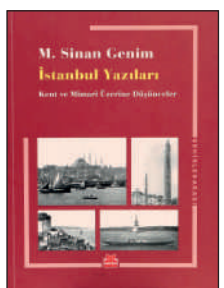
M. Sinan Genim
Kırmızı Kedi Yayınları

Büyük veri ve veri madenciliği

En büyük gücün bilgi olduğu dijital çağ ile verinin değeri ve beraberinde işletmelerin veriyi sınıflandırma, analiz etme, kendi faydasına kullanabilme becerisini geliştirmenin önemi de arttı. Yönetim Kitaplığı Serisi'ne ait olan bu kitapta; büyük verinin tanımı ile veri analiz teknikleri, veri kavramının ne zaman ve hangi şartlarda büyük veriye dönüşebildiği, veri madenciliği, makina öğrenmesi ve yapay zeka algoritmaları kavramları üzerinde duruluyor.

Gökhan Silahtaroglu
İstanbul Ticaret Odası Yayınları

www.kitapistanbul.org.tr

Milli Muharip Uçak yapımında kritik bir aşama daha geçildi

Savunma sanayinin önemli projelerinden bir diğeri Milli Muharip Uçak'ın yapım sürecinde kritik bir aşama daha geçildi. Uçağın gövde ve kanat parçaları son montaj hattına taşınarak montaj çalışmaları başladı.

CUMHURBAŞKANLIĞI Savunma Sanayii Başkanlığı'nın (SSB) koordinasyonunda Türk Havaçılık ve Uzay Sanayii'nin (TUSAŞ) ana entegratörlüğünü üstlendiği Milli Muharip Uçak Projesi'nde kritik bir aşama daha tamamlandı. MMU gövde parçaları nihai montaj hattına taşındı. Bu kapsamda projeye ilişkin son montaj hattı başlangıç töreni Milli Savunma Bakanlığı, SSB ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan yetkililerin katılımıyla TUSAŞ tesislerinde gerçekleştirildi. Milli Muharip Uçak prototipinin ön gövde, ön orta gövde, kanat modülü ve arka gövde parçaları nihai montaj hattına taşınırken, bu aşamayla birlikte 18 Mart

2023 tarihinde hangardan motor çalıştırarak çıkacak ve yer testleri hayata geçirilecek olan ilk prototipin birleştirme ve sistem entegrasyon çalışması da resmi olarak başlamış oldu.

SANAYİNİN LOKOMOTİFİ

Proje aynı zamanda sanayiye çeken bir lokomotif konumunda. İnsansız savaş uçağı, sahip olduğu onlarca alt sistemi ile yan sanayi ve ilgili teknolojileri de hareketlendirecek.

TUSAŞ çalışanlarının edindiği tecrübenin bütün sektörlerde yayılması ve sadece havacılık değil, birçok alanda buradaki teknolojilerin tetiklediği ürünlerin de başka boyutlara taşınması söz konusu olacak.

Baykar tarafından geliştirilen Kızılelma insansız savaş uçağı, otomatik taksi ve koşu testini başarıyla gerçekleştirdi. TCG Anadolu gibi kısa pistleri olan amfibi gemilerine iniş ve kalkış yapabilen Kızılelma'nın ilk uçuşunu birkaç ay içinde yapması bekleniyor.

İLK İNSANSIZ SAVAŞ UÇAĞI

Kızılelma pistte görüldü 2023'te göklerde

MİLLİ kaynaklarla özgün olarak geliştirilen Türkiye'nin ilk insansız savaş uçağı Bayraktar Kızılelma'nın ilk otomatik taksi ve koşu testi başarıyla tamamlandı.

yük taşıma kapasitesiyle büyük bir güç çarpanı olacak. İnsansız savaş uçağı, milli AESA radar ile yüksek durumsal farkındalığa da sahip olacak.

AGRESİF MANEVRA KABİLİYETİ

İnsansız hava araçlarından farklı olarak agresif manevralarla insanlı savaş uçakları gibi hava-hava muharebesi gerçekleştirebilecek olan Bayraktar Kızılelma, yerli hava-hava mühimmatları ile hava hedeflerine karşı da etkinlik sağlayacak. Bu kabiliyetleriyle harp sahasında dengeleri değiştirecek.

YÜZDE 75 İHRACATTAN

Savunma Sanayii Başkanlığı liderliğinde yürütülen 'Akıncı' projesi kapsamında Baykar tarafından milli ve özgün olarak geliştirilen Bayraktar Akıncı TİHA'da da benzer bir süreç yaşandı.

Bundan 3 yıl önce, Kasım 2019'da ilk taksi testini tamamlayan Akıncı, 6 Aralık 2019'da ilk uçuşunu başarıyla gerçekleştirdi. Akıncı, ilk uçuşundan yaklaşık 1.5 yıl sonra 29 Ağustos 2021'de envantere girdi. Bayraktar Kızılelma'da da benzer bir süreçle ilerleniyor. Yer testlerinin tamamlanmasının ardından Kızılelma'nın ilk uçuşunu 2023'te yapması hedefleniyor.

Baykar, yaklaşık 20 yıl önce insansız hava araçları geliştirmeye başladığı ilk andan bugüne kadar toplam gelirinin yüzde 75'ini ihracattan elde etti.

2021 yılında Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından savunma ve havacılık sektörlerinde ihracat lideri olduğu açıklanan Baykar'ın, 2022 yılında imzaladığı sözleşmelerin yüzde 98'ini ihracat anlaşmaları oluşturuyor.

Baykar, 2022 yılı itibarıyla Bayraktar TB2 SiHA'lar için 24 ülkeyle, Bayraktar Akıncı TİHA için ise 5 ülke ile ihracat sözleşmesi imzaladı.

DENİZAŞIRI GÖREVLER

Bayraktar Kızılelma, özellikle kısa pistli gemilere iniş kalkış kabiliyetiyle muharebe sahasında devrim gerçekleştirecek bir platform olacak.

Türkiye'nin inşa ettiği ve hâlihazırda seyir testlerini gerçekleştirdiği TCG Anadolu gemisi gibi kısa pistli gemilere iniş ve kalkış kabiliyetine sahip olacak şekilde geliştirilen Bayraktar Kızılelma, bu yeteneği sayesinde denizasıırı görevlerde önemli rol üstlenecek. Bu kabiliyetiyle Mavi Vatan'ın korunmasında stratejik bir rol üstlenecek.

Bayraktar Kızılelma, tasarımından elde edeceği düşük radar izi sayesinde en zorlu görevleri başarıyla gerçekleştirecek. 6 ton kalkış ağırlığına sahip olması hedeflenen Türkiye'nin ilk insansız savaş uçağı, milli olarak geliştirilen tüm mühimmatları kullanacak ve planlanan bin 500 kilogram faydalı

KIZILELMA MİUS

TEKNİK ÖZELLİKLER

35.000 feet operasyonel irtifa

6.000 kg maksimum kalkış ağırlığı

5 saat havada kalış süresi

1.500 kg faydalı yük kapasitesi

500 nm görev yarıçapı

0.6 mach seyir hızı

TCG Anadolu gemisi gibi kısa pistli gemilere iniş ve kalkış kabiliyetine sahip olan Türkiye'nin ilk insansız savaş uçağı Bayraktar Kızılelma, denizasıırı görevlerde ve Mavi Vatan'ın korunmasında stratejik bir rol üstlenecek

Düşük görünürlük

Yüksek manevra kabiliyeti

AESA radar ile yüksek durumsal farkındalık

YENİLENDİK!

Daha Hızlı
Daha Akıllı
Daha Dijital

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

140 YIL

in @ /itokurumsal